

පලමු වාර පරික්ෂණය - 12 ගේ නිය - 2019

First Term Test - Grade 12 - 2019

විභාග අංකය .....

କାନ୍ତି ଲିଖ୍ୟାନ I

ಕಾಲ್ಯಾ ಪ್ರಯ ದೇಕದಿ

ପ୍ରଦେଶ

- ◆ සියලුම ප්‍රශ්නවලට පිළිතුරු සපයන්න.
  - ◆ උත්තර පත්‍රයේ නියමිත ස්ථානයේ මධ්‍යී විභාග අංකය ලියන්න.
  - ◆ 1 සිට 50 තෙක් එක් එක් ප්‍රශ්නයට (1), (2), (3), (4), (5) යන පිළිතුරුවලින් නිවැරදි පිළිතුර හෝ වඩාත් ගැළපෙන පිළිතුර තෝරාගෙන එය උත්තර පත්‍රයේ පසුපස දක්වෙන උපදෙස් පරිදි කතිරයක් (X) යොදා දක්වන්න.

01. කාමිකර්මය ආලුත කරාන්ත්වලට අයන් වන්නේ මින් කුමක්ද?

  1. කාමි භාණ්ඩ අලෙවිකිරීම
  2. කාමිකාර්මික ඉදිකිරීම
  3. කාමි පර්යේෂණ සිදුකිරීම
  4. පුහුණු ගුමය සැපයීමය
  5. කාමි යෙදුවුම් සැපයීමය

02. ශ්‍රී ලංකාවේ අපනයන බෝග පර්යේෂණ ආයතනනය පිහිටා ඇත්තේ,

  1. අම්බලන්ගොඩය
  2. මාතලේය
  3. මහඹුල්පළේලමය
  4. ගන්නෝරුවේය
  5. හොරණය

03. අද ගොවියාගේ අයිතිවාසිකම් සුරක්ෂිත කර ඇත්තේ,

  1. 1889 අංක 23 දින වාරිමාර්ග ආයුරා පනත
  2. 1973 අංක 42 දින කාමි ඉඩම් භා ජනාධාරු පනත
  3. 1958 අංක 1 දින කුම්ඩු පනත
  4. 1948 අංක 2 දින අද ගොවි පනත
  5. 1980 ජාතික පාරිසරික පනත

04. හරිත විෂ්ලවය නිසා කාමිකාර්මික වගයෙන් සිදුවූ වෙනස්කම් නොවන්නේ,

  - A) වැඩි නිෂ්පාදනයක් ලබාදෙන ප්‍රාග්ධන ප්‍රාග්ධන නිෂ්පාදනය කිරීම
  - B) කාමිකාර්මික කටයුතු සඳහා යන්ත්‍රෝපකරණ භාවිතය
  - C) කාබනික පොහොර අයික ලෙස භාවිතයට යොමුවීම.
  - D) සංරක්ෂණ ගොවිතැන කෙරෙහි වැඩි අවධානයක් යොමුකිරීම.
  1. A හා B පමණි.
  2. B හා C පමණි.
  3. C හා D පමණි.
  4. AB හා C පමණි.
  5. ABC හා D සියල්ලම්.

05. කාමිකාර්මික ප්‍රතිපත්තියක් නොවන්නේ,

  1. ඉඩම් භා ඩුම් භාවිතය පිළිබඳ ප්‍රතිපත්තිය.
  2. වාරි භා ජල කළමනාකරණය පිළිබඳ ප්‍රතිපත්තිය.
  3. තිරසාර කාමිකර්මාන්තය පිළිබඳ ප්‍රතිපත්තිය.
  4. බිජ භා රෝපණ ද්‍රව්‍ය පිළිබඳ ප්‍රතිපත්තිය.
  5. වැවිලි බෝග වගාවන් පිළිබඳ ප්‍රතිපත්තිය.

06. දළ දේශීය නිෂ්පාදනය සඳහා කාමි අංශයේ දායකත්වය

  1. 7.7%
  2. 8.5 %
  3. 9%
  4. 9.7%
  5. 10.5%

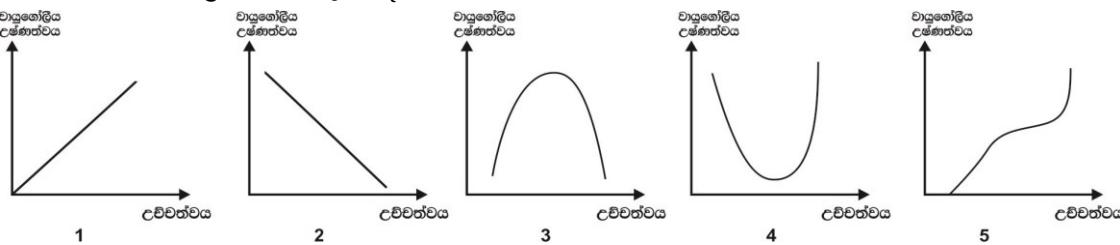
07. කාමිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ කාර්යයක් නොවන්නේ,

  1. කාමිකාර්මික පර්යේෂණ මෙහෙයුම්
  2. කාමිකාර්මික බෝග කළාපීයකරණය
  3. පළිබෝධ පාලන පනත ක්‍රියාත්මක කිරීම.
  4. ගොවිජන සංවර්ධන පනත ක්‍රියාත්මක කිරීම
  5. ගාක නිරෝධායන කටයුතු භා ගාක නිරෝධායන පනත ක්‍රියාත්මක කිරීම.

08. විදේශ ආක්‍රමණ හා රට පසු යුරෝපීයන්ගේ පැමිණීමත් සමග කාඩ් කේත්තෙයේ ඇතිවූ වෙනස්කමක් නොවන්නේ,
 1. අපනයන කාඩ්කරුම බෝග කුඩාබු බෝග වගාව ප්‍රවලිත වීම.
 2. දේශීය කාඩ්කරුමාන්තය බැඳුවැටීම.
 3. වැවිලි කාඩ්කරුමාන්තය දියුණු වීම.
 4. වාරිමාරුග අභාවයට යාම.
 5. සහලින් රට ස්වයංපෝෂීත වීම

09. පසුගිය දැනක කිහිපය තුළ,
 A) කාඩ්කරුමය දළ දේශීය නිෂ්පාදනයට දක්වන දායකත්වය රුපීයල් මිලියන වලින් වැඩිවී ඇත.
 B) කාඩ්කරුම්කින් නිෂ්පාදන ප්‍රමාණය ක්‍රමයෙන් ඉහළ නගින ලදී.
 C) දළ දේශීය නිෂ්පාදනයට කරුමාන්ත අංශයේ දායකත්වය ක්‍රමයෙන් වැඩිවී වර්තමානයේදී 27% පමණ වේ.
 ඉහත ප්‍රකාශ අතරින් සත්‍ය ප්‍රකාශ වන්නේ,
 1. A පමණි. 2. B පමණි. 3. A හා B පමණි. 4. B හා C පමණි. 5. AB හා C සියල්ලම.

10. පහත දැක්වෙන ප්‍රස්ථාර ඇසුරෙන් උච්චිත්වය හා වායු ගෝලීය උෂ්ණත්වය අතර සඛ්‍යාවය වඩාත් හොඳින් නිරුපණය කරන ප්‍රස්ථාරය ක්‍රමක්ද?

11. ගාකයේ වර්ධනයට ආලෝකයේ ගුණාත්මය බලපායි. ප්‍රභාසංශ්ලේෂණය ප්‍රවර්ධනය කරනු ලබන ආලෝක වර්ණය වනුයේ,
 1. නිල් හා රතු වේ. 2. රතු හා කොල වේ. 3. කහ හා රතු වේ.
 4. නිල් හා දම් වේ. 5. කොල හා කහ වේ.

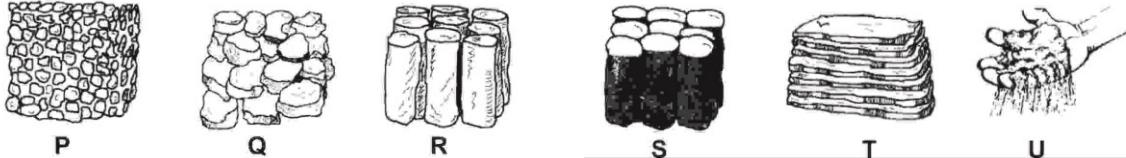
වර්ෂාපතන ආකාරය	වර්ෂාපතන ලැබෙන කාලය
A නිරිත දිග මෝසම	P සැප්තැම්බර් සිට දෙසැම්බර්
B රේසාන දිග මෝසම	Q ජනවාරි සිට මාර්තු
C අන්තර මෝසම - I	R මැයි සිට සැප්තැම්බර්
D අන්තර මෝසම - II	S ජූනි, ජූලි
E වාසුලි	T ජනවාරි, පෙබරවාරි

- අක 12 සිට 14 දක්වා ප්‍රශ්නවලට පිළිතුරු සැපයීම සඳහා ඉහත දැක්වෙන කොරතුරු ගෙනුව හාවිතා කරන්න.
12. ඉහත සම්බන්ධතා අතුරින් වර්ෂාපතන ආකාරය හා එම වර්ෂාපතනය ලැබෙන කාලය පිළිබඳව නිවැරදි සම්බන්ධය වන්නේ,
 1. AP ය. 2. AR ය. 3. BQ ය. 4. CS ය. 5. DP ය.
13. අන්තර නිවර්තන අභිසාර කළාපය ශ්‍රී ලංකාවෙන් උතුරු දෙසට විස්ථාපනය වන්නේ,
 1. A මගිනි. 2. B මගිනි. 3. C මගිනි. 4. D මගිනි. 5. E මගිනි.
14. ශ්‍රී ලංකාවේ වියලි කළාපයට ප්‍රධාන වශයෙන් වර්ෂාව ලැබෙන්නේ,
 1. A මගිනි 2. B මගිනි. 3. C මගිනි. 4. D මගිනි. 5. E මගිනි.
15. කාලගුණය හා දේශගුණය හා සම්බන්ධ ප්‍රකාශ කිහිපයක් පහත දැක්වේ.
 A) කෙටි කාලයක් තුළ වායුගෝලයේ පවතින තත්ත්වය කාලගුණයයි.
 B) ඉන්දියානු උප මහාද්වීපයට ආසන්නව පිහිටීම ශ්‍රී ලංකාවේ දේශගුණය කෙරෙහි බලපාන ප්‍රධානම සාධකයවේ.
 C) කාලගුණික දත්ත දිග කාලීනව හැඳුරීමෙන් හඳුනාගත් තත්ත්වය දේශගුණයයි.
 ඉහත ප්‍රකාශ අතරින් සත්‍ය ප්‍රකාශ වන්නේ,
 1. A පමණි. 2. B පමණි. 3. C පමණි. 4. A හා B පමණි. 5. A හා C පමණි.

16. එක්තරා පුද්ගලයක වාර්ෂික වර්ෂාපතනය මිලිමීටර් 3250 ක් වන අතර උච්චත්වය මීටර් 600 කි. මෙම පුද්ගලය අයත් කාමේ දේශගුණික කළාපය වනුයේ?
 1. පහත රට තෙත් කළාපයයි.   2. මැදරට තෙත් කළාපයයි.   3. උඩරට තෙත් කළාපයයි.
 4. උඩරට අතරමැදි කළාපයයි.   5. මැදරට අතරමැදි කළාපයයි.
- 17.
උපකරණය	පරාමිතිය
A සූර්ය දීප්තමානය	F සූර්යාලෝක තිව්‍යතාවය
B සූර්ය විකිරණ මානය	G දීප්ත සූර්යාලෝක පැය ගණන
C තෙත් හා වියලි බල්ල උෂ්ණත්වමානය	H සාපේෂ්ජ අරුදුතාවය
D අනිලෝනය	I සුළුගේ වේගය
E උපරිම අවම උෂ්ණත්වමානය	J වාතයේ උපරිම හා අවම උෂ්ණත්වය
- ඉහත වගුවෙන් දැක්වෙනුයේ විවිධ කාලගුණික පරාමිති මැනීම සඳහා හාවිතාවන උපකරණ වේ.
 ඉහත වගුවේ සඳහන් සම්බන්ධතා අනුව නිවැරදි සම්බන්ධතාවයක් නොදුක්වන පිළිතුර වනුයේ,
 1. AF හා CH වේ.   2. AF හා EJ වේ.   3. BG හා DI වේ.
 4. BG හා CH වේ.   5. AF හා BG වේ.
18. ගාකවල ප්‍රකාශවර්තිතාවය පිළිබඳ ප්‍රකාශ කිහිපයක් පහත දැක්වේ.
 A) කෙටි දින ගාකවල ප්‍රශ්නපහත ගැනීම රතු ආලෝකය අවශ්‍යතාවය කරන - පසිටතෙක්ම මගින් උත්තේත්තනය කරයි.
 B) ගාකවල ප්‍රශ්නීකරණය උත්තේත්තනය කිරීම සඳහා ඒලාරිජ්න් නමැති එන්සයිමය අවශ්‍ය වේ.
 C) ගාකවල ප්‍රශ්න හටගුනීම කෘතිම උත්තේත්තනය කිරීම - ප්‍රකාශවර්තික ප්‍රශ්නය ලෙස හඳුන්වයි.
 ඉහත ප්‍රකාශ අතරින් සත්‍ය ප්‍රකාශ වන්නේ,
 1. A පමණි.   2. B පමණි.   3. C පමණි.   4. A හා B පමණි.   5. A හා C පමණි.
19. වියලි කළාපයේ පස බොහෝවිට රතු පැහැතිය. එම වර්ණය ඇති වන්නේ,
 1. කෙමිලිනයිටි නිසාය   2. යක්ඩ මක්සයිටි නිසාය.   3. සිලිකේට් බනිජ නිසාය
 4. මැටි අධික වීම නිසාය.   5. බොරල නිසාය.
20. පසක සමානය සත්‍ය සනත්වය ආසන්න වශයෙන්,
 1. 0.9 g/cm^3 2. 1.2 g/cm^3 .   3. 2.2 g/cm^3 4. 1.7 g/cm^3 5. 2.6 g/cm^3
21. පහත ප්‍රකාශ අතරින් වඩාත් නිවැරදි ප්‍රකාශය තෝරුන්න.
 1. හොඳ වාතනයක් සහිත පසෙනු දායා සනත්වය අඩුය.
 2. පසේ වර්ණය පරිශ්‍යාකර ජලවහනය පිළිබඳ අදහසක් ලබාගත නොහැක.
 3. බිම් සැකසීම සැම විම දායා සනත්වය වැඩි කරයි.
 4. පසෙනු ජලය රඳා සිටීමේ ධාරිතාව කෙරෙහි බිම් සැකසීමේ බලපෑමක් නැත.
 5. සාමාන්‍යයෙන් තද වර්ණයෙන් යුත් පසේවල දායා සනත්වය වැඩිය.
22. ප්‍රාථිමික පස් අංශ දේශීලියික පස් අංශ බවට පත්වීම හඳුන්වනුයේ,
 1. දායා සනත්වය ලෙසය   2. අංශ සනත්වය ලෙසය   3. පාංශ රුප විදුව ලෙසය
 4. පාංශ වයනය ලෙසය.   5. පාංශ ව්‍යුහය ලෙසය.
23. පාංශ ප්‍රතිරෝධීතාව අඩුකළ හැක්කේ,
 A) පසට කාබනික උව්‍ය එකතු කිරීමෙනි.
 B) පසෙනු වාතනය හා ව්‍යුහය දියුණු කිරීමෙනි.
 C) පසට රසායනික පොහොර එකතු කිරීමෙනි.
 ඉහත ප්‍රකාශ අතරින් වඩාත් නිවැරදි ප්‍රකාශ වන්නේ,
 1. A පමණි.   2. B පමණි.   3. C පමණි.   4. A හා B පමණි.   5. A හා C පමණි.
24. මන්සල වර්ණ සටහනේ Hue අගය Value අගය හා Chroma අගය මගින් දැක්වෙනුයේ,
 1. වර්ණ වල සාපේෂ්ජ අදුරු බව වර්ණ සංයෝගන හා උප වර්ණ වල ඇති පිරිසිදු බවය.
 2. වර්ණ සංයෝගනය, වර්ණ වල සාපේෂ්ජ අදුරු බව හා සුදුබව උප වර්ණවල ඇති පිරිසිදුහාවය.
 3. උප වර්ණවල ඇති පිරිසිදු තාවය, වර්ණ සංයෝගනය හා වර්ණවල සාපේෂ්ජ අදුරු බව.
 4. උප වර්ණවල පිරිසිදුතාවය , වර්ණ සංයෝගනය වර්ණවල තිව්‍යතාවය.
 5. වර්ණ සංයෝගනය, උප වර්ණවල ඇති පිරිසිදුතාවය වර්ණවල තිව්‍යතාවය.

25. බිම් සැකසීමේදී පසේ හොතික ගුණාංග වෙනස්වීම පිළිබඳ පහත දැක්වෙන ප්‍රකාශ අතරින් වඩාත් නිවැරදි ප්‍රකාශය තෝරන්න.
1. පසේ සවිවරතාවය 50% සිට 40% දක්වා වෙනස්වීම.
  2. පසේ සත්‍ය සනත්වය 2.2 g/cm^3 සිට 2.4 g/cm^3 දක්වා වෙනස්වීම.
  3. පසේ දැක්‍රියා සනත්වය 1.4 g/cm^3 සිට 1.5 g/cm^3 දක්වා වෙනස්වීම.
  4. සංතාප්‍රේත අවස්ථාවේ ජල ප්‍රතිශතය 35% සිට 40% දක්වා වැඩිවීම.
  5. පාංශු වර්ණ වර්ධනය වීම.

26. පාංශු ව්‍යුහ ආකාර කිහිපයක රුපසටහන් පහත දක්වා ඇත. එම ව්‍යුහයන් සම්බන්ධයෙන් නිවැරදි ප්‍රකාශය / ප්‍රකාශ වන්නේ,

- A) P ලෙස දක්වා ඇති ව්‍යුහය බෝග වග කිරීම සඳහා යෝගාම ව්‍යුහ ආකාරයයි.
B) U ලෙස දක්වා ඇති ව්‍යුහය බහුල වශයෙන් මැටි පසේ දක්නට ලැබේ.
C) T ලෙස පෙන්නුම් කරන ව්‍යුහය සහිත ස්ථානවල පසේ ජලවහනය දුරවල විය හැකිය.
1. A පමණි.   2. B පමණි.   3. C පමණි.   4. A හා B පමණි.   5. A හා C පමණි.
27. පසක pH අගය සම්බන්ධ වගන්ති කිහිපයක් පහත දැක්වේ.
- A) පසක හයිඩූජන් අයන සාන්දුනය වැඩිවන විට pH අගය අඩුවේ.
  - B) pH අගය 6.5 ක ඇති පසක බෝග විගාවට හිතකර විය හැක.
  - C) pH අගය අඩු විට $\text{Ca}^{2+}, \text{Mg}^{2+}, \text{K}^{+}$ වැනි හාංශ්‍යීක අයන ප්‍රමාණය වැඩිවේ.
  - D) ඇමෙෂ්නියම් සල්පේට් වැනි පොහොර වර්ග දිගින් දිගටම යෝදුවිට pH අගය අඩු විය හැක.
ඉහත ප්‍රකාශ අතරින් සත්‍ය ප්‍රකාශ වන්නේ,
1. A පමණි.   2. A,B පමණි.   3. A,B හා C පමණි.   4. B,C හා D පමණි.   5. A,B හා D පමණි.

28. පසක ලවනතාවය හා ක්ෂාරීයතාවය පිළිබඳ සාවදා ප්‍රකාශය වන්නේ,
1. ක්ෂාරීය පසක ඇති ක්ලිල වලට Na^{+} අධිශ්‍යෙනුය වීම නිසා එම පසේ පාංශු ව්‍යුහය විනාශ විය හැක.
  2. ලවන හා ක්ෂාරීය පස් ගුෂ්ක හා අර්ධ ගුෂ්ක ප්‍රමේශවල අඩු වර්ෂාපතනය නිසා ඇතිවිය හැක.
  3. පසක ලවනතාවය පස සංතාප්‍රේත වන තෙක් ජලය දමා සේදා හැරීමෙන් ඉවත් කළ හැක.
  4. ලවන පසක ඇති Na^{+} ක්ලිල වලට අධිශ්‍යෙනු වී ඇති අතර ක්ෂාරීය පසක Na^{+} පාංශු දාවණයේ පවතී.
  5. ක්ෂාරීය පසක P, N, Al, Mn වැනි පෝෂක වල සුලුබතාවය අඩුවේ.
29. පසක H^{+} හා Al^{3+} අයන ප්‍රමාණය 5 cmol/Kg කි. එහි ඇති $\text{Ca}^{2+}, \text{Mg}^{2+}, \text{K}^{+}$ හා Na^{+} අයන ප්‍රමාණය 10 cmol/Kg වේ. මෙම පසේ හ්‍රේම් සංතාප්‍රේත ප්‍රතිශතය වන්නේ,
1. 15   2. 50   3. 67   4. 73   5. 83
30. පසක හ්‍රේම් සංතාප්‍රේතය කළමනාකරණය කිරීමට යෙදිය හැකි පිළියම් කිහිපයක් පහත දැක්වේ.
- A) පසට තුළු යෙදිය හැක.
  - B) පසට හාංශ්‍යීක පෝෂක එකතු කළ හැක.
  - C) පස සේදා හැරිය හැක.
  - D) පසට වැඩිපුර ඇමෙෂ්නියම් සල්පේට් එකතු කළ හැක.
- ඉහත ප්‍රකාශවලින් සත්‍ය වන්නේ,
1. A B පමණි.   2. BC පමණි.   3. CD පමණි.   4. ABC පමණි.   5. BCD පමණි.
31. ලවනතාවය හා ක්ෂාරීයතාවයේදී ගැටළු සහගත වන හාංශ්‍යීක කැට්ටායනය වන්නේ,
1. Ca^{2+}
  2. Mg^{2+}
  3. K^{+}
  4. Na^{+}
  5. H^{+}

32. පාංගු ජීවීන් සම්බන්ධයෙන් සාචදා ප්‍රකාශය වන්නේ,
 1. කාබනික ද්‍රව්‍ය ජීරණය කිරීම පාංගු ජීවීන්ගේ ප්‍රධාන කාර්යයක් වේ.
 2. නයිටෝර්ජනය මගින් පසේ ඇති නයිටෝට්‍රොට් නයිටෝජන් වායුව ලෙස ඉවත් කරයි.
 3. මල්ජා ජීවීන් යනු ගිරිර විශ්කම්ජය 2mm සිට 0.2 mm දක්වා වූ ජීවීන් වේ.
 4. නයිටෝට්‍රොට් බැක්ට්‍රේට් බැක්ට්‍රේට් නයිටෝජාරක බැක්ට්‍රේට් නයිටෝජාරකයි.
 5. ක්ලොස්ට්‍රේඩ්‍යම් (Clostridium) බැක්ට්‍රේට් නයිටෝජාරකයි පරිසරයේදී නයිටෝජන් තිරකරයි.
33. පාංගු සෞඛ්‍ය රුක ගැනීමට පසසහි රසායනික ගුණාග කළමනාකරණයේදී සිදු නොකළ යුතු දෙයක් වන්නේ,
 1. කුටායන ප්‍රවාහාර ධාරිතාවය වැඩි කිරීමට පසට කාබනික පොහොර යෙදීම
 2. හ්ම්ල සංතාප්තිය කළමනාකරණය සඳහා ආම්ලිකතාවය අඩු කිරීම
 3. ලවන පසක් ජලය වැඩිපුර දමා සේදා හැරීම
 4. ක්ෂාරිය පසකට වැඩිපුර ප්‍රාණී එකතු කිරීම
 5. පාංගු කළීල වැඩිකර ගැනීමට පසට කාබනික ද්‍රව්‍ය එකතු කිරීම.
34. පාංගු බාදන ක්‍රියාවලියේ ප්‍රධාන පියවර තන අනුමිලිවෙලින්, පස
 1. බුරුල් වීම, ජලය දිය වීම, සේදා ඉවත්වීම
 2. පාංගු අංගු පරිවහනය වීම, පහත් බිමකට යාම, තැම්පත්වීම
 3. පස් අංගු පාංගු දේශයෙන් වෙන්වීම, පරිවහනය වීම, තැම්පත්වීම
 4. තැම්පත් වූ පස සේදීම, ජලය සමග ගසායාම, ගෘග පත්‍රලේ තැම්පත් වීම.
 5. බිම් සකස් කළ විට බුරුල් වීම, වැසි විට සේදා යාම, ජලය සමග වෙනත් තැනකට යාම.
35. ගෙඹු විද්‍යාත්මක පාංගු සංරක්ෂණ ක්‍රමයක් නොවන්නේ,
 1. නිසියාකාර භුම් පරිහැළුවනය 2. පස වසුන් කිරීම.
 3. නියමාකාර ලෙස බිම් සැකසීම 4. සමෝච්ච රේඛානුකළව වැට් හා කානු සැකසීම
 5. වල් පැල මරුදනය සුදුසු ලෙස කිරීම.
36. පාංගු බාදන ආකාර පිළිබඳව වගන්ති කිපයක් පහත දැක්වේ.
 A) විසිර බාදනය පාංගු බාදනය ආරම්භක අවස්ථාවයි.
 B) සේදීරය බාදනයේදී පාංගු සේදීරයක් ලෙස පාංගු දේශයෙන් ඉවත් වේ.
 C) ඇතිලි බාදනය බිම් සැකසීමෙන් යථාතන්වයට පත් කළ නොහැකි වේ.
 ඉහත ප්‍රකාශවලින් සත්‍ය වන්නේ,
 1. A පමණි. 2. B පමණි. 3. AB පමණි. 4. A හා C පමණි. 5. ABC යන සියල්ලම
37. ශ්‍රී ලංකාවේ වියලි කළාපය පුරාම පාහේ පැනිරී ඇති පස බාණ්ඩය වනුයේ,
 1. රතු කහ පොඩිසේලික් පස 2. රතු දුම්රු ලැටසේලික් පස
 3. රතු ලැටසේල් පස 4. රතු දුම්රු පස
 5. නොමේරු දුම්රු ලෝම පස
38. ශ්‍රී ලංකාවේ සැම පුදේශයකම ගෘග දෙපස පිහිටා ඇති පස කාණ්ඩය වන්නේ,
 1. රෙගසේල් පස 2. රතු ලැටසේල් පස 3. සොලඩයිස් සොලනයිට් පස
 4. දියල් පස 5. වුරුණමය නොවන දුම්රු පස
39. සහ ජීවී නයිටෝජන් තිරකරන බැක්ට්‍රේට් නයිටෝජාරකයි වන්නේ,
 1. Azospirillum 2. Azotobacter 3. Clostridium
 4. Anabeana 5. Pseudomonas
40. කොම්පෝස්ට්ට් සැකසීමේදී තාපකාම් සුළු ජීවීන් සඳහා සුදුසු උෂ්ණත්ව පරාශය වන්නේ,
 1. $45^{\circ}\text{C} - 65^{\circ}\text{C}$ 2. $20^{\circ}\text{C} - 45^{\circ}\text{C}$ 3. $45^{\circ}\text{C} - 40^{\circ}\text{C}$
 4. $55^{\circ}\text{C} - 65^{\circ}\text{C}$ 5. $65^{\circ}\text{C} - 70^{\circ}\text{C}$
41. කොම්පෝස්ට්ට් සැකසීමේ ක්‍රියාවලියේදී සත්‍ය අවධිය අවසන් වන විට උෂ්ණත්වය වනුයේ,
 1. 40°C 2. 45°C 3. 30°C 4. 55°C 5. 65°C
42. පොටැසියම් ලබා දෙන රසායනික පොහොරක් වන්නේ,
 1. මියුරියේට් ඔර් පොටැස්
 2. යුරියා
 3. ත්‍රිත්ව සුපර පොස්ලේට්
 4. සේදීරයිම් නයිටෝට්‍රොට්
 5. ඇමෝනියම් සල්ලේට්

පොදු පෙනීමේ සාමූහික ක්‍රියාරාමීතිවල

08 S II

Provincial Department of Education - NWP

වයඹ පළත් අධ්‍යාපන දෙපාර්තමේන්තුව Provincial Department of Education NWP වයඹ පළත් අධ්‍යාපන දෙපාර්තමේන්තුව Provincial Department of Education - NWP
 වයඹ පළත් අධ්‍යාපන දෙපාර්තමේන්තුව Provincial Department of Education NWP වයඹ පළත් අධ්‍යාපන දෙපාර්තමේන්තුව Provincial Department of Education - NWP
 වයඹ පළත් අධ්‍යාපන දෙපාර්තමේන්තුව Provincial Department of Education NWP වයඹ පළත් අධ්‍යාපන දෙපාර්තමේන්තුව Provincial Department of Education - NWP
 වයඹ පළත් අධ්‍යාපන දෙපාර්තමේන්තුව Provincial Department of Education NWP වයඹ පළත් අධ්‍යාපන දෙපාර්තමේන්තුව Provincial Department of Education - NWP
 වයඹ පළත් අධ්‍යාපන දෙපාර්තමේන්තුව Provincial Department of Education NWP වයඹ පළත් අධ්‍යාපන දෙපාර්තමේන්තුව Provincial Department of Education - NWP
 වයඹ පළත් අධ්‍යාපන දෙපාර්තමේන්තුව Provincial Department of Education NWP වයඹ පළත් අධ්‍යාපන දෙපාර්තමේන්තුව Provincial Department of Education - NWP
 වයඹ පළත් අධ්‍යාපන දෙපාර්තමේන්තුව Provincial Department of Education NWP වයඹ පළත් අධ්‍යාපන දෙපාර්තමේන්තුව Provincial Department of Education - NWP
 වයඹ පළත් අධ්‍යාපන දෙපාර්තමේන්තුව Provincial Department of Education NWP වයඹ පළත් අධ්‍යාපන දෙපාර්තමේන්තුව Provincial Department of Education - NWP

පළමු වාර පරීක්ෂණය - 12 ජේන්වාරිය - 2019

First Term Test - Grade 12 - 2019

විභාග අංකය .....

කාම්පි විද්‍යාව II

කාලය පැය තුනයි

උපදෙස්

- ◆ A කොටසේ සියලු ම ප්‍රශ්නවලට පිළිතුරු සපයන්න. ඒ සඳහා එම ප්‍රශ්න සමඟ වෙන්කර ඇති ඉඩ යොදන්න.
- ◆ B කොටසේ ප්‍රශ්න හතරකට පමණක් පිළිතුරු සපයන්න.

A කොටස (ව්‍යුහගත රචනා)

01. A) ශ්‍රී ලංකාවේ දළ දේශීය නිෂ්පාදිතයට කාමිකර්මාන්තයද දායකත්වය සපයයි.

i) කාමිකර්මාන්තයට අයත් විවිධ සේෂ්‍ය සඳහන් කරන්න.

1. ....
2. ....
3. ....
4. ....

ii) වැවිලි කාමිකර්මාන්තය නිසා කාමි ආර්ථිකයට සිදු වූ හිතකර බලපෑම් දෙකක් ලියන්න.

1. ....
2. ....

iii) වැවිලි කාමිකර්මාන්තය නිසා ශ්‍රී ලංකාවේ ආර්ථිකයට සිදුවූ අහිතකර බලපෑම් දෙකක් සඳහන් කරන්න.

1. ....
2. ....

B) කාමිකර්මාන්තය ආශ්‍රිතව විවිධ කර්මාන්ත හා සේවා රෘපක් ක්‍රියාත්මක වේ.

i) කාමිකර්මාන්තය ආශ්‍රිතව ක්‍රියාත්මකවන කර්මාන්ත හා සේවාවන් 3 ක් බැඟින් සඳහන් කරන්න.

කාමිකර්මය ආශ්‍රිත කර්මාන්ත	කාමිකර්මය ආශ්‍රිත සේවාවන්
1.	.....
2.	.....
3.	.....

ii) කාමිකර්මාන්තයට අදාළ සේවා සපයන පහත සඳහන් රාජ්‍ය ආයතන වලට උදාහරණය බැඟින් සඳහන් කරන්න.

1. ව්‍යාප්ති හා පුහුණු සේවා .....
2. කාමි පර්යේෂණ .....
3. පසු අස්වනු සැකසුම් .....

- iii) කෘෂිකර්මාන්තයට අදාල පහත සඳහන් සේවා සපයන පොදුගලික ආයතන වර්ග එක බැඟින් සඳහන් කරන්න.
1. පොනොර හා ඇතැම් යෙදුවුම් .....
  2. සුපිරි වෙළඳසැල් .....
- iv) එක්සත් ජාතීන්ගේ සංවිධානය යටතේ ඇති කෘෂිකර්මය හා සම්බන්ධ අන්තරජාතික සංවිධාන 3 ක් සඳහන් කරන්න.
1. ....
  2. ....
  3. ....
- v) ශ්‍රී ලංකාවේ කෘෂිකාර්මික සංවර්ධනය සඳහා ගොවිජන සේවා දෙපාර්තමේන්තුව මගින් සිදුවන සේවාවන් තුනක් සඳහන් කරන්න.
1. ....
  2. ....
  3. ....
- vi) පොදුගලික හා බහුජන සංවිධානවල එකතුවක් මගින් නිර්මිත සමුපාකාර සමාගම් වල වැදගත්කම් තුනක් සඳහන් කරන්න.
1. ....
  2. ....
  3. ....

C) i) සෞඛ්‍යවත් පසක පවතින පාංශ සංසටක සඳහන් කරන්න. ඒවා අඩංගු වියයුතු ප්‍රතිශතයන් දක්වන්න.

පාංශ සංසටකය	අඩංගු වියයුතු ප්‍රතිශතයන්
1.	.....
2.	.....
3.	.....
4.	.....
5.	.....

ii) වැඩිම ප්‍රතිශතයකින් අඩංගු වන පාංශ සංසයිකයේ කෘෂිකාර්මික වැදගත්කම් 2 ක් සඳහන් කරන්න.

1. ....
2. ....

D) සම්භවය අනුව පාංශ වර්ග කර උදාහරණය බැඟින් ලියන්න.

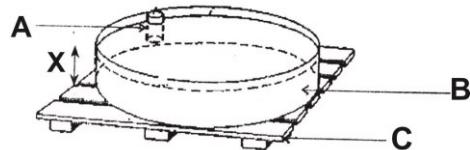
පාංශය	උදාහරණය
1.	.....
2.	.....
3.	.....

02. A) පාලිවිගේලයේ එක් එක් ස්ථානවල ඇති ජලය විවිධ ආකාරයෙන් විවිධ ස්ථානවල විවිධ කාලයේම ගතකර නැවත මූල් ස්ථානයට පැමිණීමේ සංසිද්ධිය ජල වකුය ලෙස හැඳින්වේ. පහත රුපසටහනෙන් ජල වකුය තිරුපණය කෙරේ.

- ජල වකුයේ A හා B ලෙස දක්වා ඇති සංසිද්ධි නම් කරන්න.
 A. ....
 B. ....
  - වර්ෂණයේ විවිධ ආකාර හතරක් නම් කරන්න.
 1. ....
 2. ....
 3. ....
 4. ....
  - කාලීකාර්මික ඉඩම් වල C වැඩි කිරීම සඳහා යොදාගත හැකි ක්‍රමවේද දෙකක් සඳහන් කරන්න.
 1. ....
 2. ....
  - කාලීකාර්මික ඉඩම්වල A හි බලපෑම් අවම කිරීමට යොදාගත හැකි ක්‍රමවේද දෙකක් සඳහන් කරන්න.
 1. ....
 2. ....
- B) සුදුසු වචන යොදා යටින් ඉරක් අදින්න.
- භාකවල ප්‍රකාශවර්තිතාව පාලනය කරන්නා වූ වර්ණකය වන්නේ, (ප්ලෝරිජ්න්, පයිටකොම්) ය.
  - කෙටි දින ගාකයක් වන්නේ (කේපි, කුරට්) ය.
  - ශ්‍රී ලංකාව ප්‍රධාන කෘෂි දේශගුණික කළාප (3,7) බෙදා ඇත.
  - අතරමැදි කළාපයේ කෘෂි පාරිසරික කළාප සංඛ්‍යාව වන්නේ (15,20)
  - කෘෂි කාලගුණික ඒකකයක් තුළ සුලං දිගා ද්රැශකය (1.5m, 2m) උසින් ස්ථාපනය කරන අතර කාලගුණික ඒකකයක විවිධ උස මට්ටම්වලින් ස්ථාපනය කරයි.

- C) කාෂි කාලගුණීක මධ්‍යස්ථානයක පිහිටුවා ඇති වාෂ්පීකරණ තැබියක් පහත රුපයේ දක්වා ඇත.

- i) මෙහි A,B,C කෙටස් නම් කරන්න.

A. ....

B. ....

C. ....

- ii) A කොටසෙහි වැදගත්කම කුමක්ද?

.....

- iii) X හි උස සෙන්ටීම්ටර්වලින් කොපමෙන්ද?

.....

- iv) මෙම උපකරණය ස්ථාපිත කිරීමේදී අනුගමනය කළ යුතු ව්‍යාමාරුග දෙකක් සඳහන් කරන්න.

1. ....

2. ....

- කාලගුණීක මධ්‍යස්ථානයක සවිකර ඇති වර්ෂාමානයකින් හා වාෂ්පීකරණ තැබියකින් ලබාගන්නා ලද පාඨාංක පහත දැක්වේ.

වාෂ්පීකරණ තැබියේ පෙරදිග පාඨාංකය = 190 mm

වාෂ්පීකරණ තැබියේ පසුදින පාඨාංකය = 200 mm

එදිනම එම ප්‍රදේශයේ වර්ෂාපතනය = 20 mm

- v) ඉහත දත්ත ඇසුරින් එම දිනයේ වාෂ්පීකරණය ගණනය කරන්න.

.....

.....

.....

- vi) එම ප්‍රදේශයට ලැබුණු වර්ෂාපතනය හෙක්වයාරයට සනු මිටර කොපමෙන්ද?

.....

- D) වගා කිරීම සඳහා බෝග නිරදේශ කිරීමේදී කාෂිකාලගුණීක හා කාෂි පාරිසරක කළාප සැලකිල්ලට ගැනේ.

- i) ශ්‍රී ලංකාවේ කාෂි පාරිසරික කළාප වර්ගීකරණයේද සලකා බැලෙන ප්‍රධාන සාධක දෙකක් සඳහන් කරන්න.

1. ....

2. ....

- ii) ශ්‍රී ලංකාව කාෂි පාරිසරික කළාප 46 කට බෙදා ඇත. මෙම වර්ගීකරණයට අනුව WL_{2a} කළාපයේ පහත සඳහන් සංකේත වලින් අදහස් කරන්නේ කුමක්ද?

W ..... L ..... 2a .....

iii) පහත සඳහන් එක් එක් ප්‍රධාන කාෂි පාරිසරික කළාපයේ වචන වැවිලි බෝගයක් බැහින් නම් කරන්න.

කාෂි පාරිසරික කළාපය	වැවිලි බෝගය
1. තෙත් කළාපය	.....
2. වියලි කළාපය	.....

iv) පාංශු උෂ්ණත්වය හා වායුව උෂ්ණත්වය බෝග වගාවට බලපාන ආකාරය බැහින් සඳහන් කරන්න.

1. පාංශු උෂ්ණත්වය	.....
2. වායුගෝලීය උෂ්ණත්වය	.....

03. පාංශු සෞඛ්‍ය හා ගුණාත්මක බව කෙරෙහි පසේ රසායනික ලක්ෂණද බලපායි. පාංශු කළීල රසායනික ලක්ෂණවලට බෙහෙවින් බලපායි.

A) i) පසේ ඇති ප්‍රධාන කළීල වර්ග දෙක නම් කරන්න.

1. .....
2. .....

ii) පාංශු කළීල වල ලක්ෂණ 2 ක් ලියන්න

1. .....
2. .....

B) i) පසක පාංශු ප්‍රතික්‍රියාව pH අගයන් මති. pH අගය අර්ථ දක්වන්න.

.....
.....
.....

ii) පසක pH අගය නිර්ණය කරන ක්‍රම 2 ක් සඳහන් කරන්න.

1. .....
2. .....

iii) pH අඩු පසක pH සුදුසු මට්ටම දක්වා ගෙන ඒමට ඔබට කළ හැකි දේ ක්‍රමක්ද?

.....

C) i) පසේ කැටායන නුමවමාරු ධාරිතාවය වැඩිවීම පසේ යහපත් රසායනික ලක්ෂණයකි. කැටායන නුමවාරු ධාරිතාවයේ වැදගත්කම් 3 ක් ලියන්න.

1. .....
2. .....
3. .....

ii) පසේ කැටායන නුවමාරු ධාරිතාවය වැඩිකිරීමට ඔබට කළ හැකි පහසුම දේ ක්‍රමක්ද?

.....

iii) පසේ ඇති පස ආම්ලික වීමට බලපාන කැටායන 2 ක් ලියන්න.

1. .....
2. .....

D) පාංගු ජීවීන් පසේ සෞඛ්‍ය රක ගැනීම මහගු කාර්යභාරයක් ඉටුකරයි. පාංගු ජීවීන්ගේ හිතකර බලපෑම් 3 ක් සඳහන් කරන්න.

1. ....
2. ....
3. ....

E) පාංගු බාධනය අර්ථ දක්වන්න.

.....
.....

පාංගු සිංරක්ෂණය සඳහා යොදාගතන්නා පාංගු සිංරක්ෂණ ක්‍රම වල රුප සටහන් පහත දක්වා ඇත.

A

B

ii) රුපසටහනේ දක්වා ඇති පාංගු සිංරක්ෂණ ක්‍රම නම් කරන්න.

- A ..... B .....

iii) එම පාංගු සිංරක්ෂණ ක්‍රම කුමන පාංගු සිංරක්ෂණ ක්‍රම කාණ්ඩයට අයත් වේද?

.....

iv) එම පාංගු සිංරක්ෂණ ක්‍රම යොදාගැනීම සිදුකළ යුතු ස්ථාන තෙර්රා ගැනීම සඳහා උපකාරීවන උපකරණයක් නම් කරන්න.

.....

F) i) ශ්‍රී ලංකාව පුරා විවිධ පස් කාණ්ඩ පිහිටා ඇත. තෙත් කළාපය පුරා පැනිර ඇති පස් කාණ්ඩය නම් කරන්න.

.....

ii) එම පස් කාණ්ඩයේ කෘෂිකාර්මික ගැටළු 2 ක් ලියන්න.

1. ....
2. ....

iii) එම ගැටළු මගහරවා ගැනීමට ගත හැකි පිළියම් 2 ක් ලියන්න.

1. ....
2. ....

G) මන්සල් වර්ණ සටහන මගින් පසක වර්ණය නිර්ණය කිරීමට යොදා ගන්නා නිර්ණායක තුනක් නම් කරන්න.

1. ....
2. ....
3. ....

H) තේ වගාවක පස පරිස්ථා කිරීමේදී එහි පස සෞඛ්‍යමත් නොවන බව පාංගු විශේල්ජකයින් පෙන්වා දෙන ලදී.

i) පාංගු සෞඛ්‍යය යනු කුමන්දැයි හඳුන්වන්න.

.....

.....

- ii) සෞඛ්‍යමත් පසක ලක්ෂණ 4 ක් සඳහන් කරන්න.
1. ....
  2. ....
  3. ....
  4. ....
- iii) පාංචු සෞඛ්‍ය කෙකරහි බලපාන පාංචු රසායනික ගුණාග තුනක් ලැයිස්තු ගත කරන්න.
1. ....
  2. ....
  3. ....

04. A) i) ගාක වර්ධනය සඳහා අත්‍යාවශ්‍ය වන ගාක පෝෂකයන් ජේලෝයම පටකය ක්‍රිඩ් පරිවහනය වීමේ හැකියාව පදනම් කරගෙන ප්‍රධාන කාණ්ඩ 2 කට වර්ගකළ හැකිවේ. එම කාණ්ඩ 2 සඳහන් කර උදාහරණය බැඟින් ලියන්න.

කාණ්ඩය

උදාහරණය

1. ....
2. ....

ii) ජේලෝයම පටකය ක්‍රිඩ් පරිවහනය තොවන පෝෂක හේතුවෙන් ඇතිවන උග්‍රණතා ප්‍රථමයෙන් දක්නට ලැබෙන්නේ ගාකයේ කුමන කොටස් වලටද?

.....

iii) පහත සඳහන් පෝෂක උග්‍රණතා හේතුවෙන් ගාක පෙන්වන ප්‍රධාන උග්‍රණතා ලක්ෂණයක් බැඟින් සඳහන් කරන්න.

ගාක පෝෂකය

ප්‍රධාන උග්‍රණතා ලක්ෂණය

1. N .....
2. P .....
3. K .....
4. Ca .....
5. Mg .....

iv) ගාකයක පෝෂක උග්‍රණතාවන් හා ගාක රෝග වෙන්කර හඳුනාගත හැකි ක්‍රමය සඳහන් කරන්න.

.....

v) ගාකයකට N පෝෂක වැඩි වූ විට ගාකවල ඇතිවිය හැකි තත්ත්වයක් සඳහන් කරන්න.

.....

B) i) පොහොර භාවිතය පිළිබඳ ලිඛිත්‍යේ අවමතා නියමය සඳහන් කරන්න.

.....

.....

ii) පොහොර හාවිතයේ 4R සංකල්පය දැක්වන්න.

1. .... 2. ....
3. .... 4. ....

C) i) පසට පෝෂක ලබාදීමට පොහොර හාවිතා කරයි. පසෙන් පෝෂක ඉවත්වන ප්‍රධාන ආකාර 4 ක් සඳහන් කරන්න.

1. .... 2. ....
3. .... 4. ....

ii) පසට පෝෂක ලබාදීමට යොදා ගනු ලබන පොහොර ප්‍රධාන කාණ්ඩ 3 නමිකර උදාහරණ දෙක බැහින් සඳහන් කරන්න.

පොහොර කාණ්ඩය

උදාහරණය

1. .... 1. .... 2. ....
2. .... 1. .... 2. ....
3. .... 1. .... 2. ....

D) i) කොමිපෝෂට් පොහොර නිෂ්පාදන සිසුතාව කෙරෙහි බලපාන සාධක 2 ක් සඳහන් කරන්න.

1. ....
2. ....

ii) අපරිණත කොමිපෝෂට් වල ලක්ශණ 2 ක් සඳහන් කරන්න.

1. ....
2. ....

E) පහත එක් එක් ප්‍රකාශ සඳහා වරහන් තුළ ඇති ව්‍යුත් සූදුසු වචනය තෝරා යටින් ඉරක් අදින්න.

1. වගා කළ පසක මතුපිට ස්ථිරයේ දාෂ්‍ය සනන්වය සත්‍ය සනන්වයට (වඩාන් වැඩිය/වඩා අඩුය / සමානය)
2. පසෙනි දාෂ්‍ය සනන්වය කාබණික ද්‍රව්‍ය එකතු කිරීමෙන් (වැඩිවේ/අඩුවේ/ සමාන වේ)
3. පසෙනි දාෂ්‍ය සනන්වය වැඩි කිරීමෙන් බෝග වර්ධන වේගය (වැඩිවේ/අඩුවේ/වෙනස් තොවේ)
4. බිම සැකසීමෙන් පසේ සත්‍ය සනන්වය (වැඩිවේ/අඩුවේ/වෙනස් තොවේ)

F) i) දාෂ්‍ය සනන්වය අඩුකිරීම බෝග වගාව සඳහා වැදගත් වන ආකාර 3 ක් සඳහන් කරන්න.

1. ....
2. ....
3. ....

ii) දාෂ්‍ය සනන්වය සෙවීමට සිසුන් පිරිසක 10cm උස විෂ්කම්භය 14 cm වන සිලින්ඩරයකින් පස් සාම්පලයක් ලබා ගන්නා ලදී. පස් සාම්පලයේ වියලි ස්කන්ධය 2772 g විය.

a) පස් සාම්පලයේ දාෂ්‍ය සනන්ව සෞයන්න.

.....

b) මෙම පසෙනි පස් සනන්වය 2.4 g/cm^3 නම් මෙහි සවිවරතාව ගණනය කරන්න.

.....

කෘෂි විද්‍යාව 12 - 2019 (පළමු වාර පරීක්ෂණය)

B කොටස (රචනා)

01. i) කෘෂිකරුමයේ සැහැකත්වයට දේශීය රජවරුන් ගත් ක්‍රියාමාර්ග හා වර්තමානයේ කෘෂිකරුමාන්තය දියුණු කිරීමට රජය විසින් ගෙන ඇති ක්‍රියාමාර්ග පැහැදිලි කරන්න.
ii) පාංච සංරක්ෂණ ක්‍රම විස්තර කරන්න.
iii) ජේව පොහොර හා විතයේ වැදගත්කම් විස්තර කරන්න.
02. i) හරිත විෂ්ලේෂණය යනු කුමක්ද? හරිත විෂ්ලේෂණයේ යහපත් හා අයහපත් ප්‍රතිඵ්‍යු පැහැදිලි කරන්න.
ii) ව්‍යුන් යෙදීම මගින් පාංච සෞඛ්‍ය පැවැතිවන් හෝතික ගුණාංග දියුණුවන ආකාරය් විස්තර කරන්න.
iii) ආම්ලික පසක පවතින කෘෂිකාරුමික ගැටළු විස්තර කරන්න.
03. i) බහු කාර්ය සංවර්ධන යෝජනා ක්‍රම ආර්ථික සංවර්ධනයට දායක වන ආකාරය පැහැදිලි කරන්න.
ii) පස් නියදියක දායා සනන්වය නිර්ණය කිරීමේ ක්‍රමයක් විස්තර කරන්න.
iii) බෝග වගාව කෙරේ දේශගුණික සාධකවල අභිතකර බලපෑම් හා ඒවා අවම කිරීමට ගතහැකි ක්‍රියාමාර්ග සඳහන් කරන්න.
04. i) කෘෂි කාලගුණික ඒකකයක් තුළ උපකරණ ස්ථාපනය කරන ආකාරය විස්තර කරන්න.
ii) අතිසිය පොහොර හා විතයේ ඇතිවිය හැකි ගැටළු සහගත තත්ත්වයන් විස්තර කරන්න.
iii) බෝග වර්ධනය සඳහා පාංච ව්‍යුහය කළමනාකරණය කරගැනීමේ වැදගත්කම විස්තර කරන්න.
05. i) පාංච ජනනයට බලපාන සාධක විස්තර කරන්න.
ii) සාම්පූහ්‍ය ආර්ද්‍රතාවය බෝග වගාවට බලපාන ආකාරය විස්තර කරන්න.
iii) කාබනික ද්‍රව්‍ය මගින් පෙන් සාරවත් බව වැඩිදියුණු කරන ආකාරය විස්තර කරන්න.
06. i) පාංච පැශීකඩ විස්තර කරන්න.
ii) කෘෂි පාරිසරික කළාප වෙන්කිරීමේ වැදගත්කම විස්තර කරන්න.
iii) පාෂාණවල රසායනික ඒරුණය විස්තර කරන්න.

පළමු වාර පරීක්ෂණය - 2019

කාශි විද්‍යාව - 12

I පත්‍රය

01. - 2	11. - 1	21. - 1	31. - 4	41. - 2
02. - 2	12. - 2	22. - 5	32. - 4	42. - 1
03. - 3	13. - 1	23. - 4	33. - 4	43. - 1
04. - 3	14. - 2	24. - 2	34. - 3	44. - 3
05. - 5	15. - 5	25. - 4	35. - 4	45. - 2
06. - 1	16. - 2	26. - 5	36. - 5	46. - 1
07. - 4	17. - 5	27. - 5	37. - 4	47. - 1
08. - 5	18. - 5	28. - 4	38. - 4	48. - 4
09. - 5	19. - 2	29. - 3	39. - 1	49. - 3
10 - 2	20. - 5	30. - 1	40. - 1	50. - 1

II පත්‍රය

A කොටස (ව්‍යුහගත රචනා)

01. A) i) 1. බෝග වගාව   2. සත්ව පාලනය   3. දේවර හා ජලජ සම්පත්   4. වන සම්පත් ($4 \times 2 = 8$)
- ii) 1. මාරුග ප්‍රවාහන හා අනෙකුත් යටිතල පහසුකම් දියුණුවීම
2. විදේශ විනිමය උපයාගත හැකිවීම ($2 \times 2 = 4$)
- iii) 1. සමාජ ව්‍යුහය වෙනස්වීම   2. දේශීය කාශිකර්මාන්තයේ නියුත අයට ඉඩම අනිමිවීම
3. දේශීය ආභාර බෝග වගාව පරිභානියට පත්වීම ($3 \times 2 = 6$)

B) i)

කාශිකර්මාන්තය ආශ්‍රිත කර්මාන්ත	කාශිකර්මාන්තය ආශ්‍රිත සේවාවන්
1. සත්ව ආභාර නිෂ්පාදනය	කාශිකාර්මික උපදේශන සේවා
2. කාශි උපකරණ නිෂ්පාදනය	කාශි හානේව අලවිය හා බෙදාහැරීම
3. අගය එකතු කළ නිෂ්පාදන	මූල්‍ය සේවා හා රස්කුණ සේවා ($6 \times 2 = 12$)

ii)

1. ව්‍යාජති හා පුහුණු සේවය   උදා - ගොවිතන සේවා දෙපරුතමේන්තුව
2. කාශි පර්යේෂණ   උදා - වී පර්යේෂණ ආයතනය
3. පසු අස්වනු සැකසුම්   උදා - පසු අස්වනු තාක්ෂණ ආයතනය ($3 \times 2 = 6$)

iii)

1. පොහොර හා ඇතැම් යෙදුවුම්   උදා - CIC ආයතනය
2. සුපිරි වෙළදසැල්   උදා - කිල්ස් ආයතනය ($2 \times 3 = 6$)

iv)

1. ජාත්‍යන්තර සහල් පර්යේෂණ ආයතනය   2. ජාත්‍යන්තර ජල කළමනාකරණ ආයතනය

3. ලේක සෞඛ්‍ය සංවිධානය

- ($3 \times 2 = 6$)

v)

1. කාශිකාර්මික යෙදුවුම් සැපයීම   2. අදාශාවි අධිකිය සුරක්ෂික කිරීමට දායක වීම

3. ගොවී ආරවුල් විසඳීම

- ($4 \times 2 = 8$)

vi)

1. සැපයුම් දියුණු කිරීම තුළින් ගොවින් බලගැනීම්   2. අතරමැදියන්ගේ බලපෑම අඩු කිරීම

3. යෙදුවුම් මිල පිළිබඳව කේත්වල් කිරීමට හැකිවීම. ($3 \times 2 = 6$)

C) i)

පාංශ සංස්කෘතිය	අඩංගු වියයුතු ප්‍රතිශතයන්
1. පාංශ බනිජ	45%
2. පාංශ කාබනික ද්‍රව්‍ය	4%
3. පාංශ ජලය	25%
4. පාංශ වාතය	25%
5. පාංශ ජීවීන්	1%

($10 \times 2 = 20$)

- ii) 1. ගාක වර්ධනයට උපස්ථිරයක්වීම   2. ගාක පෙශීකරණ සැපයීම   3. පාංශ ව්‍යුහය ගොඩනැගීමට දායක වීම ($3 \times 2 = 6$)

පාඨාණය	උදාහරණය
1. ඇගේන්ය පාඨාණ	ගුණයිට / පෙග්මයිට / වානොකයිට / බැසෝල්ටි
2. අවසාදිත පාඨාණ	ඩූලුගල්, බොලමයිට, වැලිගල්, පිටි, මැටිගල්
3. විපරිත පාඨාණ	කිරිගරුබි, ස්ලේට්ටි

$$(6 \times 2 = 12)$$

02.	A) i)	A. අපදාවය	B. උත්ස්සේවිදනය	(2x3=6)			
	ii)	වර්ෂණයේ විවිධ ආකාර හතරක් නම් කරන්න.					
	1.	වර්ජාව	2. පිනි	3. අයිස්ට්ටැසි	4. හිම්පතනය	(4x3=12)	
	iii)	පස මුතුපිට බුරුල් කිරීම, අහමු රූ බව වැඩිකිරීම, වුපුනක් යෙදීම, කාබනික ද්‍රව්‍ය යෙදීම			(3x3=9)		
	iv)	සමෝෂව කානු කුළීම, හෙල්මල කුමයට වගා කිරීම, සමෝෂව ආකාරයට ගල් වැට් යෙදීම,			(3x2=6)		
		ශේව වැට් සැකකීම, කොඩුබත් පිදුරු, වැනි වුපුන් යෙදීම / ආවරණ වැළිලි යෙදීම					
	B)	1. පයිටකාම්	2. කේප්පි	3. 7	4. 20	5. 2m	(5x3=15)
C)	i)	A. තිසල ලිද	B. වාෂ්පිකරණ තැවිය	C. ලි රාමුව			(3x3=9)
	ii)	ඡල මට්ටමේ උස නිවැරදිව මැන ගැනීම					(1x3=3)
	iii)	25 cm					(1x3=3)
	iv)	1. 15 cm උස ලි රාමුවක් මත තැන්පත් කිරීම	2. වර්ජාමානයට 5m දුරින් සංස්ථාපනය කිරීම	3. දැලකින් වසා තැබීම			(2x3=6)
	v)	වාෂ්පිකරණ තැවියේ පෙරදින පායාංකය වර්ජාපතනය + වාෂ්පිකරණ තැවියේ පෙරදින පායාංකය වාෂ්පිකරණය		= 190 mm = (20+190)mm = 210 mm = 210 mm – 200 mm = 10 mm			(3)
	iv)	ලැබුණු ජලපරිමාව = වර්ජාපතනුලිස x කෙළුන්වලය = $\frac{20}{1000} m \times 10000 = 200m^3$					(4)

- D) i) 1. වර්ෂාපතනය   2. උෂ්ණත්වය / උච්චත්වය   (2x2=4)
 ii) W - තෙත් කලාපය   L - පහතරට   2a - තෙතමත ස්වභාවය   (3x3=9)
 iii) කාෂී පාරිසරික කලාපය   වැවිලි බෝගය
     1. තෙත් කලාපය   තේ
     2. වියලි කලාපය   උක්
 iv) 1. පාංශු උෂ්ණත්වය   බිජ ප්‍රරෝගණය
     2. වායුගෝලීය උෂ්ණත්වය   ප්‍රහාසන්ලේෂණය   (2x2=4)

03. A) i) 1. කාබනික කලීල/ හිඹමස් 2. අකාබනික කලීල/ මැටි (2x2=4)

ii) 1. පාංතු කලීල විශ්කම්හයෙන් ඉතා කුඩාවේ (0.002mm) ට අඩු
 2. ජලයේ අවලම්හනය වේ.
 3. බරට සාලේස්සුව විශාල පාශ්චය සෙස්තුව්ලයක් ඇත.
 4. (-) ආරෝපිත අයන වේ. (සූණ ආරෝපිත)
 5. පසේ ඇති කුටායන (+ අයන) අධිග්‍රෑෂණය කර ගැනීමේ හැකියාවක් ඇත. (2x3=6)

- B) i) පාංශු pH අගය යනු පාංශු දුරක්ෂය ඇති H⁺ මානුදාලය (යෙපුවන ඇත) සහ ප්‍රසු අගය / pH අගය යනු පාංශු දාව්ලයේ ඇති ක්‍රියාකාරී H⁺ සහන්දුණයේ ලසු සනක අගයේ පරස්ථරය වේ. (1x4=4)

ii) 1. pH කඩ්දාසී භාවිතය 2. වර්ණ මේතික ක්‍රමය / BDH ක්‍රමය 3. pH මේටරය භාවිතය (2x3=6)

iii) පසට CaCO₃ (හුණුගල්), පසට දිය ගැසු තුණු (Co(OH)₂ යෙදීම.,
පසට පිලිස්සු තුණු (අල් තුණු - CaO යෙදීම, පසට බොලමයිට යෙදීම,
හොඳින් කුඩාකළ සිංහිකට කුඩා යෙදීම, පසට භාෂ්මික පොගොර වර්ග නිතර යෙදීම. (1x4=4)

- C)i) 1. පසේ සාරවත් බව සඳහා වැදගත් වේ. (කුටායන ලෙස ඇති පෝෂක අධිගෝෂණය වීම මගින්)

2. පසක ආම්ලිකතාවය හා ස්ථාරියතාවය නිවැරදි කිරීමට

3. පසට යොදන පොහොර සොදා යා තොදී රදවා තබා ගැනීමට

4. අපවිතු ජලය පිරිසිදු කිරීමට (cd^{2+} , pb^{2+} වැනි අයන අධිගෝෂණය මගින්) $(3 \times 2 = 6)$
- ii) කාබනික ද්‍රව්‍ය යොදීම $(1 \times 4 = 4)$
- iii) $1. H^+$ $2. Al^{3+}$ $(2 \times 2 = 4)$
- D) 1. කාබනික ද්‍රව්‍ය ජීරණය කිරීම   2. වායුගෝලීය N_2 තිර කිරීම

3. පාංශු ජනනය හා පස සංවර්ධනය කිරීම 4. ගැඩවීලන් වැනි පාංශු ජීවීන් පස පෙරලීම හා මිශ්‍ර කිරීම කරයි. $(3 \times 4 = 12)$
- E) යම් ස්ථානයක පිහිටි පස් පාංශු දේහයෙන් අංශු ලෙස හෝ සමුහන ලෙස වෙන් වී වෙනත් ස්ථානයකට පරිවහනය වී තැම්පත් වීමයි. $(1 \times 6 = 6)$

ii) A හෙල්මල් තැනීම   B සමෝච්ච කුට්ටිකානු සැදීම $(2 \times 2 = 4)$

iii) යාන්ත්‍රික කුමෙය $(1 \times 2 = 2)$

iv) A රාමුව $(1 \times 2 = 2)$
- F) i) රතු කහ පොඩිසොලික් පස $(1 \times 2 = 2)$

ii) 1. පසේ ආම්ලිකතාවය වැඩිය   2. පාංශු බාදනය වීම

3. මතුපිට අපධාවය නිසා මතුපිට පස රූ වයනයක් ගැනීම $(2 \times 2 = 4)$

iii) 1. පසට ඩූෂු යොදීම ආදිය   2. ඕනෑම පාංශු සංරෘණ ක්‍රමයක් - ගල්වැට් හෙල්මල් ආදි

3. පසට කාබනික ද්‍රව්‍ය එකතු කිරීම, හෙල්මල් යොදීම, පසුන් යොදීම ආදිය $(2 \times 3 = 6)$
- G) 1. තිශ්‍ර hue2, වැලියු Value   3. කුර්මා croma $(3 \times 2 = 6)$
- H) i) පාංශු සොබු - පරිසරයට අනුකූලව පරිසර පද්ධති

ත්‍රියාකාරික්වයක් ඉටුකිරීමට පසේ ඇති හැකියාව $(1 \times 4 = 4)$

ii) සොබුවත් පසක ලක්ෂණ

1. නිෂ්පාදක තාව ඉහළ වීම   2. නිෂ්පාදන පිරිවැය අඩුකර ලාභ වැඩිවීම

3. ස්වභාවික සම්පත් ආරක්ෂා වීම   4. වනාන්තර හා වගා භුම් වල තිරසර බව වැඩි වීම. $(4 \times 2 = 8)$

iii) 1. කුටායන ඩුම්බාරු ධාරිතාව 2. පාංශු pH අගය   3. පසේ විදුල් සන්නායකතාව $(3 \times 2 = 6)$
04. A) i)

කාණ්ඩය	උදාහරණය
1. වල	1. N,P,K,Mg,Cl
2. අවල	2. Ca, Zn, S, Mn, Mo

 $(2 \times 4 = 8)$

ii) ලපටි පත්‍රවල (2)

iii)

ගාක පෝෂකය	ප්‍රධාන උගාන ලක්ෂණය
1. N	පරිනත පත්‍ර හරිතක්ෂය වීම
2. P	පරිණත පත්‍ර දීම්පාට වීම
3. K	පරිණත පත්‍ර වල දාර පිළිස්සුනු ස්වභාවයක් ගැනීම
4. Ca	අග්‍රස්ථ විභාගක පටක විකාති වීම
5. Mg	අන්තර්නාරටි හරිතක්ෂය සිදුවීම $(3 \times 5 = 15)$

iv) ගාක රෝග සෙක්තුය පුරා පැතිරියා හැක, පෝෂක උගානතාවයකදී අවශ්‍ය පෝෂක යොදුවිට,
පෝෂක උගානතා මගහැරීම, පොහොර යොදුවිට පවා රෝග ලක්ෂණ පැතිරියාම (3)

v) ගාක පටක මංසල වීම (3)
- B) i) බෝගයක අස්වැන්න වැඩිවීම, එයට අවම වශයෙන් ලැබෙන පෝෂකය / සාධකය මත තිරණය වේ.
එම උගාන පෝෂකය ලබා දුන් විට බෝගය වර්ධනය වැඩි වේ. එවිට වෙනත් පෝෂකයක් සීමාකාරී විය
හැකි අතර එය බෝග වර්ධනයේ සීමාකාරී සාධකය වේ.

ii) පොහොර හාවිතයේ 4R සංක්‍රාපය දක්වන්න.

1. නියමිත වේලාවට Right time   2. නියමිත ස්ථානයට Right place

3. නියමිත ප්‍රභාවයෙන් Right Source   4. නියමිත ප්‍රමාණයෙන් Right Rate $(2 \times 4 = 8)$

- C) i) 1. බෝග මගින් අවශ්‍යතාවය, වල්පැලැටී මගින් අවශ්‍යතාවය ක්‍රමය වීම, පසේ තිරිවීම, වාෂ්පිකරණය
ii)

පොහොර කාණ්ඩය	දාඟලරණය	(3x9=27)
1. රසායනික පොහොර	1. යුරියා	2. TSP, MOP
2. කාබනික පොහොර	1. ගොවිපොල පොහොර	2. කොම්පෝස්ට්ටි
3. ජේජ්ට පොහොර	ඇසොල්ලා ඇනෙන්නා, නොස්ටොක්, රයිසොබියම්, Azospirillum, Azotobacter	

- D) i) උෂ්ණත්වය, අමුදව්‍යවල CN අනුපාතය, තෙතමනය, වාතනය, අමුදව්‍ය කැබලි වල ප්‍රමාණය (3x2=6)
ii) අධිකව කාබනික අම්ල තිබීම, pH අගය අවම හෝ ඉතා වැඩි අගයක් වීම, ලවණ සාන්දුණය අධිකවීම. (3x2=6)

- E) 1. වඩා අඩුය 2. අඩුවේ 3. අඩුවේ 4. වෙනස්නොවේ (2x4=8)

- F) i) 1. ජල අවශ්‍යතාව ධාරිතාව වැඩිවීම 2. පාංශු වාතනය වැඩිවීම
3. මුල් වර්ධනය හොඳින් සිදුවීම. (3x2 = 6)

ii) a) පස් සාම්පලයේ මුළු පරිමාව $= \pi r^2 h \frac{22}{7} x 7cm x 7 cm x 10cm$
 $= 1540 cm^3$
 $\text{පස් සාම්පලයේ වියලි ස්කන්ධය} = 2772g$

$$\frac{\text{දාඟන සනන්වය}}{\text{මුළු පරිමාව}} = \frac{2772g}{1540 cm^3}$$

 $= 1.8 g /cm^3$ (4)

b) සවිවරතාව $= 1 - \frac{(\text{දාඟන සනන්වය})}{\text{සතු සනන්වය}} \times 100$
 $= 1 - \left(\frac{1.8}{2.4}\right) \times 100$
 $= 25\%$ (4)

කාමි විද්‍යාව 12 - 2019 (පළමු වාර පරීක්ෂණය)
B කොටස (රවනා)

01. i) අනිකයේ යොදාගත් ක්‍රියාමාර්ග.

- රුපවරු කෘෂිකර්මාන්තයට දැක්වූ සාප්‍ර දායකත්වය
- වැවි අමුණු ඉදිකර ඒවා තැබන්තු කිරීම රාජ්‍ය පාලන යටතේ සිදුකිරීම
- වාරි කර්මාන්තය සඳහා රාජ්‍ය හාන්ඩ්බාගාරයේ අනුග්‍රහය ලබාදීම
- වැවි සම්බන්ධ නීතිකිරීම පැනවීම
- මහා පරානුමලබා රුපතුමාගේ ප්‍රකාශය (කරුණු 5 ක් සඳහන් කිරීමට ලකුණු 25)

වර්තමානයේ රුප විසින් ගෙන ඇති ක්‍රියාමාර්ග

- වගා කටයුතු සඳහා තා සහනාධාර ලබාදීම
- කාමි නිෂ්පාදන සඳහා සහතික මිලක් නියම කිරීම (ලදා - වී)
- පර්යේෂණ හා ව්‍යාපේති කටයුතු සඳහා දිරීමත් කිරීම
- කාමි නිෂ්පාදන වල මිල පාලනය
- වාර්තාරාග තැබන්තු කිරීම හා වාරිජලය ලබාදීමට පියවර ගැනීම
- කාමිරුකූණ ක්‍රමයක් ක්‍රියාත්මක කිරීම හා වගා හානිවීම සඳහා වන්දී ලබාදීම
- මහවැලි ව්‍යාපාරය වැනි බහු කාර්ය සංව්ධන යෝජනා ක්‍රම ක්‍රියාත්මක කිරීම (කරුණු 5 සඳහන් කිරීම 2.25)

- ii) පාංශු සංරක්ෂණය

යනු බාහිර බලපෑම නිසා පස් ආංශු වෙනත්වීම වෙනත්වී පස් ආංශු ප්‍රවාහනය වීම සහ වෙනත් ස්ථානයක තැම්පත්වීම යන ආකාර තුනෙන් සිදුවන පාංශු බාධනය ස්වභාවික හෝ කානීම ක්‍රම යොදා වැළැක්වීම හෝ අවම කිරීම මගින් පෙසන් උපරිම එලදායිතාවයක් ලැබෙන සේ පස නිවැරදිව හා තිරසාරව හාවිතා කිරීම පාංශු සංරක්ෂණයයි.

සංරක්ෂණ ක්‍රම

- යාන්ත්‍රික ක්‍රම**
1. සමෝච්චව රේඛා අනුව කානු දැමීම
  2. හෙල්මල් දැමීම
  3. සමෝච්ච රේඛා අනුව ගේටැට් දැමීම
- යෙහා විද්‍යාත්මක ක්‍රම**
4. නිසියාකාර හුම් පරිසේෂනය
  5. නියමාකාර ලෙස බිම් සැකසීම
  6. නිසි ලෙස බෝග සිටුවීම
  7. ජලය පාලනය
  8. කාබනික ද්‍රව්‍ය පාලනය
  9. පස වසුන් කිරීම
  10. පොහොර යෙදීම
  11. වල්පැල මරුධනය නිසිකළට සිදුකිරීම
  12. සුදුසු බෝග වගා ක්‍රම හාවිතය
- ඡේව විද්‍යාත්මක ක්‍රම**
13. තීර වගාව
  14. තේව වැටි
  15. ආවරණ බෝග වගාව
- (හැදින්වීම =10, මිනුම කරුණු 8 ක් කෙටියෙන් විස්තර කිරීම =40)
- iii) ගෙව පොහොර යනු වගා ගෙශ්තුයේ පසට යෝජිත බෝගවලට අවශ්‍ය ගාක පෝෂක ලබාදීමේ හැකියාව වරුධනය කළ හැකි සේවුද ජීවිත් අඩංගු ඡේව ද්‍රව්‍යයකි.
- (ලකුණු 10)
- වැදගත්කම
- බෝග වගාව සඳහා යොදන වියදම අඩුවීම
  - බෝග අස්වනු 45% න් ඉහළ නැංවීම
  - පසේ සාර්ථක බව තීරසාර වීම
  - ගාක වරුධන උත්තේතන ද්‍රව්‍ය නිපදවීමෙන් ගාක වරුධනය උත්තේතනය කිරීම
  - නිරෝගී ගාක ලැබීම
  - රසායනික පොහොර හාවිතය අවම වීම
- (කරුණු 8 ක් කෙටියෙන් විස්තර කිරීම සඳහා ල. 40, මුළු ල. 50)
02. i) හරින විප්ලවය යනු 1960 දෙකකදී මූල් හාගයේ බටහිර රටවල සිදුවූ කාර්මික විප්ලවයක් සමඟ ඉහළ ගිය ජනගහනයට ඉහළයන ලද ආහාර ඉල්ලුම සපුරා ලිමට දෙමුහන ප්‍රහේද නිෂ්පාදන යාන්ත්‍රිකරණය හා අධියෙදුවම් හාවිතය තුළින් ඒකක හුම්යක එලදුව ඉහළ නැංවීමට සිදුකරන ලද තියාවලියකි.
- හරින විප්ලවයේ යහපත් ප්‍රතිඵල**
- ආහාර නිෂ්පාදනය වැඩිවීම
  - ඒකක හුම්ය ක අස්වන්න වැඩිවීම
  - කාමිකාර්මික කටයුතු යාන්ත්‍රිකරණය නිසා මහා පරිමාණයෙන් වගාකටයුතු සිදුකරගත හැකිවීම හා ඉමහිගයට පිළියමක් වීම.
- හරින විප්ලවයේ අයහපත් ප්‍රතිඵල**
- හුම්භාගයනය වේගවත් වීම
  - රසායනික ද්‍රව්‍ය අනිසි ලෙස හාවිතය නිසා ජලය පස වායුගෝලය දූෂණය වීම
  - සෞඛ්‍ය ගැටළු ඇතිවීම
  - ගාක විවිධ පරිසරයට අනුකූලව පරිසර පද්ධති තියාකාරීත්වයක් ඉටුකිරීමට පසේ ඇති හැකියාව (ල.5)
- (හැදින්වීම =10, යහපත් ප්‍රතිඵල 3 ල. 5 බැඳීන් =15, අයහපත් ප්‍රතිඵල 5 කට ල. 5 =25)
- ii) වසුන් යනු පස නිරාවරණය වීම වැළැක්වීම සඳහා යොදන ආවරණයක් වේ. (ල. 5)
- පාංච සෞඛ්‍ය යනු පරිසරයට අනුකූලව පරිසර පද්ධති තියාකාරීත්වයක් ඉටුකිරීමට පසේ ඇති හැකියාව (ල.5)
- වසුන් යෙදීම මගින් පාංච සෞඛ්‍ය පවත්වාගැනීම**
1. යොදන වසුන් දිරාපත් වීම මගින් පසට පාංච පෝෂක සංස්කෘත එකතු වේ.
  2. පාංච ජීවීන්ගේ (ක්ෂේ/මහා) පැවැත්මට තිතකර වීම
  3. පස ආවරණය වීම තුළින් පාංච බාධනය අඩුවීම
  4. පස තුළ වසුන් දිරාපත් වීමෙන් පසේ අවකාශ පරිමා වැඩිවීම
  5. වල් පැලැට් ප්‍රරෝගන් හා ව්‍යාප්ති වීමට බාධා ඇතිවීම (කරුණු 4 කට ල. 5 බැඳීන් ල. 20)
- හොඳික ගුණාංග වැඩිදියුණු වීම
1. පාංච ව්‍යුහය වැඩිදියුණු වීම
  2. පාංච අවකාශ වැඩි තියා පාංච වාතනය හොඳින් සිදුවීම.
  3. පාංච අවකාශ මහා අවකාශ / ක්ෂේ අවකාශ දියුණු වීම නිසා ජල අවශ්‍යතා ධාරිතාව වැඩිවීම
  4. පාංච සවිවරතාව වැඩි දියුණු වීම (කරුණු 4 කට ල. 5 බැඳීන් ල. 20)
- iii) ආම්ලික පස් යනු කළීල අංශ වල H^+ අයන අධිකෝෂණය වීම නිසා හාම්ලික අයනයන්ට සාපේශ්චව ආම්ලික අයන සුලහනාවය වැඩි pH අයය 7 ට අඩු පස්වේ.
- කාමිකාර්මික ගැටළු**
1. ආම්ලික පසක $Al^{3+}, Fe^{2+}, Fe^{3+}, Mn^{2+}$ වල සුලහනාවය වැඩිවී එම වැඩිපුර අයන ගාක වලට අවශ්‍යතාවය වීම නිසා විෂ තත්ත්වයක් ඇතිවී ගාක වරුධනය දුර්වල වීම.
  2. ආම්ලික පසක Ca, Mg, K වැනි හාම්ලික පෝෂක උණකාවක් ඇතිවී. එසේම පසක No_3^- ප්‍රමානයද අඩුවේ. මෙවැනි පෝෂක උණකාවෙන් බෝග වරුධනය දුර්වල වී අස්වනු අඩුවේ.

3. ආම්ලික පසක පවතින Po_4^{3-} ආම්ලික පසේ වැඩිපුර ඇති Al^{3+} සමග එකතු වී $AlPO_4$ ලෙස අවක්ෂේප විමෙන් ගාකයට ලබාගත හැකි Po_4^{3-} ප්‍රමාණය අඩුවී ගාක වර්ධනය දුරටත් වී අස්වනු අඩුවේ.
  4. පසෙහි සිටින හිතකර බැක්ටීරියා ක්‍රියාකාරීත්වය pH අගය අඩුවූ විට (5.3 ට වඩා) සිසුයෙන් අඩුවේ. එම නිසා පසේ සිදුවන ක්‍රියාකාරීත්වය අඩුවී නයිට්‍රෝකරණය කාබනිකරණය වැනි ක්‍රියාවලි අඩුවන වේ. මේ නිසා ගාක වර්ධනය දුරටත් වේ.
  5. පස ආම්ලික විමන් සමඟ දිලිර ක්‍රියාකාරීත්වය වේගවත් වේ. සමහර ව්‍යාධිනක දිලිර වේගයෙන් වර්දනය වී බෙශ වලට හානි පමණුවයි.
- උදා- ගෝවා වලට හානිකරන Plasmodiphora brassicae දිලිරය ආම්ලික පස්වල බහුලයි.
- (කරුණු 5 විස්තර කිරීමට ල. 8 බැඳීන් ල. 40)

03. i) 1. ජනගහන ප්‍රතිච්‍රිත්‍යාපනය සිදුවීම 2. තව රැකියාජනනය විම නිසා රැකියා නියුක්තිය ඉහළයැම
 3. වගා කරන බිම්වලට ජලය සැපයීම නිසා කන්න දෙකම වගා කළ හැකිවීම
 4. ආහාර අතින් ස්වයංපෙෂීත විම හා ආහාර පුරක්ෂිතකාව ඉහළයැම
 5. ජනතාවගේ පෝෂණ තත්ත්ව ඉහළ යැම හා නිරෝරී ජනතාවක් ඇතිවීම
 6. තව ආර්ථික සංවර්ධන මධ්‍යස්ථාන ඇතිවීම. උදා - දුම්බල මිගොඩ වැනි ආර්ථික මධ්‍යස්ථානය.
 7. ඉඩම් නොමැති අයට ඉඩම් ලැබීම 8. යටිතල පහසුකම් දැකුණුවීම
 9. කෘෂිකාර්මික යොදුම් සඳහා ඉහළ ඉල්ලමක් ඇතිවීම. උදා - විෂ පොහොර යන්ත්‍රේපකරණ
 10. කෘෂි නිෂ්පාදන වැඩිවීම කුළුන් ආනයනය අඩුවී විදේශ විනිමය ඇතිවීම (කරුණු 10 කට ලකුණු 50)
 දාජ්‍ය සනන්වය යනු ස්වභාවික ව්‍යුහය එලෙසින්ම පවතින අවස්ථාවකදී පසේ ව්‍යුහයයි. (ල. 3)
 අවශ්‍ය උපකරණ තම් කිරීම -
- 10 cm උස ගැල්වනයිස බටයක්, වාෂ්පීකරණ තැබියක්, ලි කැබැල්ලක්, පටියක්, මුවහන් පිහියක්, උදුනක්, තරුණියක් (ල. 07)

ක්‍රමය

1. ගැල්වනයිස බටයේ පැන්තක් මුවහන් කර ගැනීම.
2. පසට හානි නොවනයේ සිලින්බරයේ මුවහන් පැන්ත මිටියෙන් තවට කරමින් පසට ගිල්වීම.
3. පිහියෙන් සිලින්බරය අවම පසේ ඉවත්කර සිලින්බරය සමග පසේ සාම්පලය ඉවත් කර ගැනීම
4. දුඩු යටි පැති (සිලින්බරයේ සමතලා කර පිහියෙන් සුරා පිටපැත්ත පිරිසිදු කර ගැනීම.
5. වාෂ්පීකරණ තැබියේ බර කිරාගෙන එයට සිලින්බරයේ ඇති පසේ දමා $105^{\circ}C$ උෂ්ණත්වයේ ඇති උදුනක නියත බරක් ලැබෙන තෙක් වියලා ස්කනන්දය සටහන් කර ගැනීම.
6. සිලින්බරයේ අනුත්තර පරිමාව පසෙහි පරිමාව ලෙස ලබාගැනීම. (ල. 4x6 = 24)

$$\text{පාඨාංක හා ගනනය} \div \text{දාජ්‍ය සනන්වය} = \frac{\text{වියලි ප්‍රසෙහි ස්කනන්දය}}{\text{ප්‍රසෙහි මුළු පරිමාව}} \quad (\text{ල.3})$$

$$\text{වාෂ්පීකරණ තැබියේ ස්කනන්දය} = w, g \quad (\text{ල.3})$$

$$\text{වාෂ්පීකරණ තැබිය} + \text{වියලි පසේ ස්කනන්දය} = w_2 g \quad (\text{ල.3})$$

$$\text{ප්‍රසෙහි පරිමාව} = \pi r^2 h \quad (\text{ල.3})$$

$$\text{ප්‍රසෙහි දාජ්‍ය සනන්වය} = \frac{w_2 - w_1}{\pi r^2 h} g/cm^3 \quad (\text{ල.4})$$

- iii) දේශගුණනය යනු - කාලගුණනය දිගුකාලීනව හැදැරීමෙන් හඳුනාගත් තත්ත්වය එම පුද්ගලයේ දේශගුණය ලෙස භාෂ්‍යන්වයි.

කෘෂි දේශගුණීක සාධක

1. ව්‍යුහාපතනය
2. උෂ්ණත්වය
3. ආලෝකය
4. සාම්ප්‍රදායුකාලීන ආර්යාතාවය
5. සූලග
6. වාෂ්පීකරණය

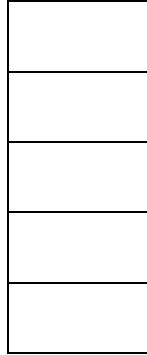
අහිතකර බලපෑම්	අවම කිරීමට ගත හැකි ක්‍රියාමාර්ග
අධික ව්‍යුහාපතනය	ආරක්ෂිත ගාහ තුළ බෙශ වගාව පාඨු සංරක්ෂණ කුම යෙදීම
නියගය	ඡල සම්පාදනය, ව්‍යුහන් යෙදීම, පසට කාබනික පොහොර යෙදීම
අඩු සාපේශ්‍ය ආර්යාතාව	පොලින් ගාහ තුළ බෙශ වගා, දුඩු කැබලි මුල් ඇදේශීමට සරල ප්‍රවාරක ව්‍යුහ හා තැබිය
අධික ආලෝක තිබුනාවය	දැල් ගාහ ලැත් නිවසේ වැනි ගාහ තුළ බෙශ වගාව
ව්‍යුහාපතනය අඩුවීම	ඡල අවශ්‍යතාවය අඩු බෙශ වගා කිරීම (බඩු ඉරිගු, කුරක්කන්)
අධික සූලග සහිත විම	උසින් අඩු බෙශ වගා කිරීම, සූලග යෙදීම
෋ෂ්ණත්වය වැඩිවීම	වැඩිණ්ණත්වයට ඔරෝත්ත දෙන ප්‍රහේද වගා කිරීම, ආරක්ෂිත ගාහ තුළ උෂ්ණත්වය අඩු කිමිට් උපතුම යෙදීම

(නිර්වචනය = ල. 8, අහිතකර බලපෑම් 6 ක් සඳහන් කිරීම $3 \times 6 = 18$, අහිතකර බලපෑම් අවම කිරීමට ගත හැකි ක්‍රියාමාර්ග 6 කට $4 \times 6 = 24$)

04. i) තිරවවනය - කාමිකර්මයට අදාළ කාලගුණීක තොරතුරු ලබාගැනීම සඳහා උපකරණ පිහිටුවන ස්ථානය කාමි කාලගුණ ඒකකය වේ.
වර්ෂාමානය - සටහන් තොවන
- වර්ෂාමානයේ ඉහළ කෙළවර පොලොව මට්ටමේ සිට 30 cm උසින් පිහිටන සේ තැන්පත් කිරීම.
  - වර්ෂාමානයේ ඇතුළත බදුන ජලය බාන්දු තොවීම, දුවිල හා කොළ රෝඩ්වලින් තොරවීම
- අතිලමානය**
- 2 m උසින් පිහිටන සේ සවිකිරීම
  - කුමන දිගාවකින් සූලං හැමුවද අතිලමානය එකම දිගාවට කුරෙකෙන පරිදි අතිලමානයේ කෝප්ප සවිකිරීම.
- සූලං දිගා දරුණකය**
- පොලොව මට්ටම මිසිට 2 m උසින් සිටින සේ ස්ථානගත කිරීම.
  - සූලං දිගා දරුණකයේ කණුව මත ප්‍රධාන දිගා හතර නිවැරිව ලකුණු කර තිබීම.
- උපරිම හා අවම උෂ්ණමානය**
- ස්වේච්ඡන්සන් ආවරණය තුළ ස්ථානගත කිරීම
- තෙත් හා වියලිබල්බ උෂ්ණත්වමානය**
- ස්වේච්ඡන්සන් ආවරණය තුළ ස්ථාපනය කිරීම.
  - තෙත් බල්බ උෂ්ණත්ව මාන නිසි ලෙස සැකසීම (ජලය යෙදීම)
- සුරය දිප්තමානය**
- පොලොව මට්ටමේ සිට 1.5m උසින් නැගෙනහිර බටහිර දිගා රේඛාවට අනුකූලවන ලෙස ස්ථානගත කිරීම.
  - සැම දිනකම උදේ සටහන් පත මාරුකර අලුත් සටහන් පත යෙදීම.
- වාෂපිකරණ තැටිය**
- 15cm උස ලී රාමුවක් මත තැටිම.
  - දැලුකින් ආවරණය කිරීම
  - වාෂපිකරණ තැටිය තුළ 18cm උසට ජලය පුරවා තිබීම
- සුරය විකිරණමානය**
- පොලොව මට්ටමේ සිට 1.5m උසින් ස්ථානගත කිරීම.
  - සැම දිනකම උදේ ප්‍රස්ථාර සටහන් පත උපකරණයට යෙදීම.
- (තිරවවනය ල.08, උපකරණ 7 ක් නම් කිරීම ල. 2 බැඟින් ල. 14, සංස්ථාපනය කරන අයුරු එක් උපකරණයකට කරුණු දෙක බැඟින් කරුණු 14 ල. 28, මුළු ලකුණු 50)
- ii) තිරදේශීත පොහොර ප්‍රමානය තොතකා අධික ප්‍රමාණයෙන් යෙදීම මගින් අනවිත පරිදි පෝෂ්‍ය පදාර්ථ එකතුවීම. අතිසිජ්‍යාර්ථ හාවිතයයි. (ල. 10)
- ගැට්ටි සහගත තක්වයන්**
- පසේ අහිතකර රසායනික ප්‍රතික්‍රියා සිදුවීම. - පාංශු ජ්වල ක්‍රියා අඩංගු වීම
  - අධික N අඩිංගු පොහොර හාවිතයෙන රනිල බෝගවල N තිරකිරීම අඩුවේ.
  - බෝගවල පලිලෝඩ ග්‍රැහියතාවය වැඩිවීම - පස සහ ජල මාරුග දුෂ්පාෂ්‍ය වීම. - සුපෝෂණය ඇතිවීම
  - අධික මුදලක් වැඩිවීම - පාංශු ජ්වල ගහනය අඩුවීම - පස ආමිලික වීම. (ල.8x5 = 40)
- iii) පෙශෙහි ඇති වැලි, මැටි, රෝන්ම්බ යන ප්‍රාථමික අංශ විවිධ බිජාධන කාරක වලින් බැඳී සැදෙන පාංශු සමුහන වල හැඩිය පාංශු වුළුහ වේ.
- බෝග ව්‍යාව සඳහා පාංශු වුළුහය කළමනාකරණය කරන ආකාරය**
- පාංශු ව්‍යාවනය වැඩිසුළු කර ගැනීමට හැකිවීම.
  - මතා පාංශු වුළුහයක දී අවකාශ පරිමාව වැඩිවන නිසා පාංශු ව්‍යාවනය හොඳින් පවතී. මේ නිසා ගාක මුදලවල ස්වේච්ඡනයට වාතය ලැබේ.
  - පාංශු ජ්වල ක්‍රියා හොඳින් පවත්වා ගැනීමට වැදුගත්වීම අවකාශ පරිමාව වැඩි කිරීමෙන් පාංශු ව්‍යාවනය හොඳින් පවතින නිසා සුළු ජ්වේච්ඡනයෙන් හා මහා ජ්වේච්ඡන ක්‍රියාකාරික්වය වැඩිවී පසට එකතු වන කාබනික ද්‍රව්‍ය ප්‍රයෝගනයෙන් පසට පෝෂක ලැබේ.
  - ජල අවශේෂණ ධාරිතාව වැඩි දැසුණු කිරීමට වැදුගත්වීම මතා පාංශු වුළුහය ඇති කිරීමෙන් අවකාශ පරිමාව වැඩිවීමත් ජල අවශේෂණ ධාරිතාව වැඩි වීමත් සිදුවේ. එම නිසා බෝගයට ලබාගත හැකි ජලය ප්‍රමාණය වැඩිවේ.
  - බෝග මුළු මණ්ඩලයේ පැතිරීමට වැදුගත්වීම හොඳින් කළමනාකරණ පාංශු වුළුහයේ අවකාශ පරිමාව වැඩිවන අතර එමගින් මුළු මණ්ඩල කළාපයේ වර්ධනය හොඳින් සිදුවේ. එවිට විවිධ ස්ථාන වලින් ජලය හා පෝෂක උරාගනී.
  - ජල වහනය හොඳින් සිදුවීමට වැදුගත් වීම මතා පාංශු වුළුහයේ පසේ අවකාශ තුළින් අතිරික්ක ජලය හොඳින් බැසයයි.
  - බිජ පුරෝෂනයට වැදුගත්වීම

- මනා පාංච ව්‍යුහය ඇතිවිට පසේ උෂ්ණත්වය වාතනය හා තෙතමනය ඩීජ පුරෝගණයට ප්‍රස්ථාර වනලෙස පැවතීමෙන් මනාව ඩීජ පුරෝගණය වේ.
- පාංච බාධනය අඩුවීම - මනා පාංච ව්‍යුහයේදී පසේ අංච තති කණිකා වශයෙන් නොපවතින නිසා බාධනයට ලක්වීමේ ඉඩකඩ අඩුවේ.
  - අලබෝග අස්වැන්න වැඩිකර ගැනීම - අවකාශ පරිමාව වැඩිවීම නිසා මූල් වර්දනය නොදින් සිදුවේ අස්වැන්න වැඩිවේ. (හැදින්වීමට ල. 8, කරුණු 6 කට ලකුණු 7 බැඳින් ල. 42)
05. i) පාංච ජනනය යනු පාඡාණ ජ්‍රේණයෙන් ඇතිවන මාතා ද්‍රව්‍ය කාලයන් සමග විවිධ දේශගුණීක තත්ත්වලට භාජනය වීමෙන් කාබනික ද්‍රව්‍ය සමග එකතු වී පරිනත පසක් සඳීමේ ක්‍රියාවලියයි.
1. මාතා ද්‍රව්‍ය
  2. භුවිජමතාවය
  3. දේශගුණය
  4. ජේව්‍ය ගේලය
  5. කාලය
- මාතා ද්‍රව්‍ය - මාතා ද්‍රව්‍යයේ ස්වභාවය අනුව සැදෙන පස් වර්ගය වෙනස් වේ.
- උදා - වැලිගල් ජ්‍රේණයෙන් සැදෙන පස වැලි වැඩිය.
  - බොලමිටට්ජ්‍රේණයෙන් සැදෙන පස මැටිම්ස් වයනය සිදුමිය, ජලවහනය යුර්වලය භුවිජමතාවය - උවිත්වය, බැඩුම, පිරුට මූහුණලා ඇති දිගාව.
  - උවිත්වය වැඩිවන විට උෂ්ණත්වය අඩුවේ. පාංච ජනනය හා පසේ සිදුවන වෙනත් ප්‍රතික්‍රියාවන්ගේ වේගය අඩුවේ.
  - බැඩුම - අධික බැඩුමක් ඇතිවිට නිතරම පස සෝදායාම වැඩිය. එවිට අපරිණත පසක් සැදේ.
  - පිරුට මූහුණ ලා ඇති දිගාව - නැගෙනහිරට මූහුණලා ඇතිවිට ලැබෙන සුර්යාලෝකය වැඩිවේ. උෂ්ණත්වය වැඩිවේ පාංච ජනනය වේගවත් වේ.
- කාලය - දිගු කාලයක් මූල්‍යලේල් තැනුන පරිනත පස මාතා ද්‍රව්‍යයන්ගෙන් සැහෙන වෙනස්කම් දක්වයි.
- දේශගුණය - අධික වර්ෂාපතනය නිසා තෙත් කළාපයේ පාඡාණ ජ්‍රේණය වේගවත් වී $K^+, Mg^{2+}, Na^+, Ch^{2+}$ වැඩි භාෂ්මිකකුටායන ක්‍රියා වී පස ආම්ලික වේ. අධික වර්ෂාවේ දී බැඩුම්වල වර්ධනය වූ පස බාධනය වී පසේ ගැනීම අඩුකරයි.
- උෂ්ණත්වය - උෂ්ණත්වය වැඩිනම් පාඡාණ ජ්‍රේණය වේගවත් වී පාංච ජ්‍රේණිය වැඩිවේ කාබනික ද්‍රව්‍ය ප්‍රමාණය වැඩිවේ. පාංච ජනනය වේගවත් වේ.
- ජේව්‍ය ගේලය - ගාක, සත්ව, ක්‍රියාකාරක්ත්වය වැදගත් සාධකයන්.
- මිනිසාගේ ක්‍රියාකාරකම් පස නිර්මාණය බලපායි, කැමිකාර්මික ක්‍රියා පොහොර හාවිතය, පාංච සංරක්ෂණය වැනි කටයුතු ද බලපායි. (නිරව්වනය ල. 10, කරුණු 5 විස්තර කිරීමට ල. 8 බැඳින් ල. 40, මූල් ලකුණු 50)
- ii) කිසියම් නිශ්චිත උෂ්ණත්වයකිදී හා පිළිනයට වායු ගේලයේ යම් නිශ්චිත පරිමාවක් සංත්ත්ත කිරීමට අවශ්‍ය ජලවාෂ්ප ප්‍රමාණයට සාපේෂ්ජව එම උෂ්ණත්වයේදී හා ජ්‍රේණයේ දී වායු ගේලයේ එම ප්‍රමාණයේ සත්‍ය වශයෙන්ම ඇති ජලවාෂ්ප ප්‍රමාණයේ ප්‍රතිශතයයි. (නිරව්වනය ල. 10)
- හිතකර බලපෑම්**
- ඉහළ සාපේෂ්ජ ආර්ද්‍රතාවයේදී දැඩි කැබලි මූල් ඇදේදීවීම පහසුවේ.
  - සාපේෂ්ජ ආර්ද්‍රතාවය ප්‍රශ්නයේ මට්ටමක ඇතිවිට බේගවල උත්ස්වේදන ක්‍රියාවලිය ප්‍රශ්නයේ වේ. පෝෂක හා ජල අවශ්‍යාත්මකයට උත්ස්වේදන ක්‍රියාවලිය ප්‍රශ්නයේ පැවතීම වැදගත්වේ.
  - අන්තරියම් ඔකිඩ්‍රිවීනි මල්වල ගුණාත්මක හාවයට වැනි සාපේෂ්ජ ආර්ද්‍රතාවය වැදගත් වේ.
  - පැවුල පුටිකා ව්‍යවතම්විට සාපේෂ්ජ ආර්ද්‍රතාවය බලපායි. සාපේෂ්ජ ආර්ද්‍රතාවය වැඩි විට පුටිකා ව්‍යවත වීම වැඩිවේ නිසා ප්‍රහාස්‍යලේඛනය මැනවින් සිදුවේ.
- අහිතකර බලපෑම්**
- සාපේෂ්ජ ආර්ද්‍රතාවය වැඩිවන විට පරාගනය නිශ්චිලය සිදුනොවේ.
  - සාපේෂ්ජ ආර්ද්‍රතාව වැඩිවිට ඩීජ වල ව්‍යවතාව පිරිහේ
  - ගාක රෝග ආසාදන, දුම්‍රිපැල කිඩිවත්, සුදුමැස්සන් වැනි පැලිබෝධ ව්‍යාප්ත වේ. (ආර්ද්‍රතාවය වැඩිවන විට)
  - සුළඟින් පරාගනය වන බේගවල පරාග විසිරි යාමට බාධා ඇතිවේ. (ආර්ද්‍රතාවය වැඩිවූ විට)
(කරුණු 8 ක් විස්තර කිරීමට $8 \times 5 = 40$, මූල් ලකුණු 50)
- iii) කාබනික ද්‍රව්‍ය යනු ගාක හෝ සත්ව කොටස් අඩුත්ව ජනනය වේ, ජ්‍රේණය හෝ විශෝජනය වීමෙන් පසු ගාක වර්ධනය සඳහා පසට පෝෂක සපයන ද්‍රව්‍ය (ලකුණු 10)
කාබනික ද්‍රව්‍ය යෙදීම මගින් පසේ හොතික, රසායනික, ජේව්‍ය ගුණාග දියුණු වේ./සෞඛ්‍ය දියුණු වේ. (ල.8)
- පාංච ව්‍යුහය දියුණුවීම - ජල අවශ්‍යාත්මකය වැඩිවීම
  - පාංච සවිවරතාව වැඩිවීම / පාංච වාතනය නොදින් සිදුවේ - පාංච දාජ්‍ය සනන්ත්වය අඩුවේ.
  - පාංච බාධනය අඩුවීම. - ගාකවලට විෂ ද්‍රව්‍ය ඇතිවිම වැළැක්වීම
  - ස්වාරක්ෂණයක් ලෙස ක්‍රියාකිරීම - පෝෂක විශාල සංඛ්‍යාවක් ලබාදීම
  - කැට්ටායන තුවමාර බාරිතාව වැඩිවීම - ක්‍රියා ජ්‍රේණිය වැඩිවේ
- (කරුණු 8 ක් කෙටියෙන් විස්තර කිරීමට ල. $4 \times 8 = 32$)

06. i) පාංශු පැතිකඩි - යනු පසෙහි මත්තිට සිට මාතා පාංශු ගය දක්වා පසේ සිරස් කඩි

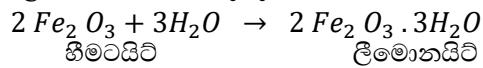
- ← O කලාපය (කාබනික කලාපය)
- ← A කලාපය (විශේෂන කලාපය)
- ← B කලාපය (සංචායක කලාපය)
- ← C කලාපය (මාතා ද්‍රව්‍ය කලාපය)
- ← R කලාපය (මාතා පාංශු ගය)

O කලාපය	- කාබනික ද්‍රව්‍ය බහුල කලාපයයි
A කලාපය	- විශේෂන කලාපය ලෙස නම් කරන අතර වර්ණාව අධික වූ විට භාෂ්මික අයන ස්ථරගය වේ. කාබනික ද්‍රව්‍ය සාලේක්ෂණව වැඩි ප්‍රමාණයක් අඩංගු වේ.
B කලාපය	- සංචායක කලාපයයි. A කලාපයෙන් ස්ථරගය වන භාෂ්මික අයන රද්ධාගතී, කාබනික ද්‍රව්‍ය සාලේක්ෂණව අඩුය.
C කලාපය	- මාතා ද්‍රව්‍ය අඩංගු කලාපය
R කලාපය	- මාතා පාංශු ගය සහිත කලාපය (හැඳින්වීමට ලකුණු 10, රුපසටහන් ඇඟිල හා නම් කිරීම ල. 15, කලාප 5 නම් කිරීම ල. 10, කලාප 5 විස්තර කිරීම ල. 15)

- ii) කාෂ්මි පාරිසරික කලාපයක් යනු දේශගුණය පස භුවීමකාව හා භුම් භාවිතයේ විවිධත්වය එකිනෙකට සූපර්ජනය වූ විට ඇතිවන සමාකාර පරිසර ලක්ෂණ වලින් යුත් ප්‍රදේශයක් කාෂ්මි පාරිසරික කලාපයක් වේ.
- ඒකාකාරී දේශගුණික තත්ත්වයක් ඇති ප්‍රදේශ හයුනාගැනීම
  - එක් එක් කලාපයට සුදුසු බෙංග තිරදේහ කිරීම
  - කාෂ්මිකාර්මික ව්‍යාපෘත්‍ය සැලසුම් කිරීම හා ක්‍රියාත්මක කිරීම පහසුවේ.
  - ඉඩම් සංවර්ධන හා සංරක්ෂණ කටයුතු පහසුවිට
  - වගා කටයුතු සැලසුම් කිරීම පහසුවේ.
  - දේශගුණ විපර්යාස මගින් සිදුවන බලපෑම අවම කරගෙන හැකිවේ.
  - කාෂ්මි නෙශ්ටුයේ ආයෝජන වලින් තිසි එල ලැබීම හා අවධානම අඩු කරගත හැකිවේ.
(නිර්වචනය ල. 08, කරුණු 7 සඳහන් කිරීම $7 \times 2 = 14$, කරුණු 7 විස්තර කිරීම $7 \times 4 = 28$, එකතුව = 50)
- iii) පාංශු රසායනික ජීරණය - පාංශු වල ඇති බනිජ රසායනික විරෝධ වලට භාජනය වීම නිසා පාංශු වලින් මාතා ද්‍රව්‍ය සැදීම පාංශු වල රසායනික ජීරණයයි.
- රසායනික ජීරණය වන තුම**
- දාවණය වීම - පාංශු වල බනිජ ජලයේ දියවීම දාවණයයි. පාංශු වල ඇති සමහර බනිජ සමාන්‍යයෙන් පිරිසිදු ජලයේ දියවීම් ඉතා අඩුවේ. එහෙත් වාතයේ ඇති CO_2 දිය වීමෙන් සැදෙන කාබනික අම්ලයේ මේම ජල ද්‍රව්‍ය බොහෝ ඉක්මනීන් දියවී පාංශු ජීරණය වේගවත් වේ.
- $$CO_2 + H_2O \rightarrow H_2CO_3 \quad H_2CO_3 + CaCO_3 \rightarrow Ca(HCO_3)_2$$

සඡලනය

පාංශු ගය බනිජ වලට ජලය අණු සම්බන්ධ වීම සඡලනයයි. පාංශු වල ඇඩංගු බනිජයක් වන හිමවැට් (ගෙරික් ඕක්සයිට්) සඡලනය වීමෙන් ලිමොනයිට (සඡල ගෙරික් ඕක්සයිට්) බවට පත්වේ. සිමටයිට ලේ රණ පැහැ වන අතර ලිමොනයිට කහ පැහැ වේ.

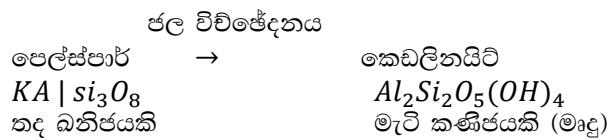

මේම සඡල සංයෝගය විජ්ල සංයෝගයට වඩා පරිමාවෙන්, බරින්, මැදු බවින් වැඩිවී හොතික හා රසායනික ජීරණය ඉක්මනීන් වේ.

ජල විවශේදනය

පාංශු බවල ඇති බනිජ ජල අණුවේ. H^+ හා OH^- සමඟ ප්‍රතික්‍රියා කර නව සංයෝග සාදා පාංශු ජීරණය කරයි.

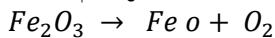
පෙල්ස්පාර් මයිකා ඇතුළු සිලිකේට් බනිජ ජීරණය වන ප්‍රධානතම ආකාරය මෙය වේ.

මක්සිකරණය

පාඨාණයේ ඇති මූලුවය හා බනිජ ඔක්සිජන් සමග සම්බන්ධ වීම හෝ ඉලෙක්ට්‍රෝන ඉවත් වීම මක්සිකරණය.

Fe^{2+} අඩංගු බනිජ Fe^{3+} බවට පත්වීමෙන් එම බනිජ වල ව්‍යුහය බිඳීයයි.

කිලෝටකරණය

කාබනික ද්‍රව්‍ය ජීරණය වීමෙන් කාබනික අම්ල සැදේ. මෙම කාබනික් අම්ල මගින් පාඨාණයේ ලෝහ අයන වල ඇති ද්‍රව්‍යතාවය / සවලතාවය වැඩි වීම නිසා පාඨාණයෙන් ඉවත්වීම සිදුවේ. මෙම කිලෝට කරණයයි.

(හැඳින්වීම ල. 10, උදාහරණය සමග විස්තර කරුණු 5 කට ල. 08. මුළු ලකුණු 40)

LOL.lk
Learn Ordinary Level

විභාග ඉලක්ක පහතුවෙන් ජයග්‍රන්ත පත්‍රිය විභාග ප්‍රශ්න පත්‍ර

- Past Papers   • Model Papers   • Resource Books
- for G.C.E O/L and A/L Exams

විභාග ඉලක්ක ජයග්‍රන්ත
Knowledge Bank

Master Guide

Website
www.lol.lk

WWW.LOL.LK

WhatsApp contact
+94 71 777 4440

**Order via
WhatsApp**

071 777 4440